

15 april 1986

VERGADERING
GEMEENTERAAD

dd. 15 april 1986

Alle punten behandeld

GEMEENTE 's-HERTOGENBOSCH
RAADSAGENDA

's-Hertogenbosch, 8 april 1986

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij nodig ik U uit voor het bijwonen van een openbare vergadering van de gemeenteraad, welke gehouden wordt op dinsdag 15 april 1986 om 19.00 uur in de vergaderzaal van het voormalig provinciehuis, ingang Verwersstraat.

De agenda is als volgt samengesteld:

1. Goedkeuring notulen van de openbare vergadering van de gemeenteraad dd. 28 februari 1986 (nr. 3).
2. Ingekomen stukken en mededelingen.
3. Vaststelling spreektijdverdeling tijdens raadsvergadering van 29 april 1986 (88/86).
4. Het voteren van een krediet voor het uitwerken van een plan tot verbouw van het pand Papenhulst 26 (87/86).
5. Het aanvaarden van een rijkslening en rijksbijdragen voor de aankoop en exploitatie van 1 woonwagen bestemd voor verhuur (82/86).
6. Het verlenen van gemeentegarantie voor 2 geldleningen ten behoeve van de financiering van 7 woningen en 1 winkelruimte aan de Louwsche Poort (90/86).
7. Wijziging positie van de Commissie tot onderzoek van de begrotingen en rekeningen van de Godshuizen en de rekeningen van het Rooms Armenweeshuis (79/86).
8. Vaststelling van de vergoeding ex-artikel 103 der Lager- onderwijswet 1920 over het jaar 1984 (84/86).
9. Het beschikbaar stellen van een krediet voor de bouw van een permanente basisschool ten behoeve van de Sint Jan-stichting in de 2e fase van het stadsdeel "Maaspoort" (85/86).
10. Verkoop aandelen B.V. Stoomtram 's-Hertogenbosch-Helmond-Veghel-Oss (HHVO) 89/86).
11. Vaststelling van enige besluiten tot wijziging van de gemeentebegroting voor het dienstjaar 1986 (83/86).
12. Het opnieuw opnemen van voorbereidingsbesluiten voor gebiedsdelen in Maaspoort en voor de woonwagensublocaties Maaspoort Q en Moermanstraat (81/86).
13. Het nemen van een voorbereidingsbesluit voor de realisering van een personeelsonderkomen c.a. ten behoeve van de afdeling Plantsoenen op het sportpark De Vliert (94/86).

14. Aankoop van twee percelen grond nabij de Deutersestraat van mevrouw A.J.M. Sluiter-van Rijswijk te Voorburg (91/86).
15. Verkoop van het pand Snellestraat 48-50 met uitgifte in voortdurende erfpacht van de ondergrond aan de heer R. Polderman te Rosmalen (92/86).
16. Het beschikbaar stellen van een krediet voor de realisering van recreatievoorzieningen in Maaspoort, 2e fase (93/86).
17. Het beschikbaar stellen van een krediet voor de aanleg van een snelgroeiend bos op de noordoever van de Ertveldplas en de grofvuilstort "De Meerendonk" (75/86).
18. Het beschikbaar stellen van een krediet voor de reconstructie van de riolering in de Sintstraten, derde fase, en het asfalteren van de Brugstraat en een gedeelte van de Boschdijkstraat (76/86).
19. Het beschikbaar stellen van een krediet voor verbetering doorstroming openbaar vervoer in de Tolbrugstraat (77/86).
20. Het beschikbaar stellen van een krediet voor het realiseren van het project "kinderschoolroute Churchill-laan" (78/86).
21. Verdelingsplan investeringsgelden voor aankoop kunstwerken 1986 (74/86).
22. Het beschikbaar stellen van kredieten ter verbetering van de gemeenschapshuizen "De Ploossche Plas" en "De Zuiderster" (80/86).
23. Onderzoek geloofsbrieven van nieuw-benoemde raadsleden.
24. Afscheid van een achttal raadsleden.

De Burgemeester van 's-Hertogenbosch,
Mr B.L.A. van Zwieten.

N.B.:

1. Agendapunt 23 zal aan de orde worden gesteld direkt vóór de pauze.
2. De op deze vergadering betrekking hebbende stukken liggen ter inzage:
 - voor de raadsleden : vanaf maandag 14 april a.s. in de fractiekamer van het stadhuis, op alle werkdagen van 9.00 - 19.00 uur.
 - voor het publiek (alleen de raadsvoorstellen) : vanaf maandag 14 april a.s. in het informatiecentrum, Ridderstraat 5 - 7, op alle werkdagen van 10.00 - 17.00 uur.

GEMEENTE 'S-HERTOGENBOSCH

Lijst van ingekomen stukken en mededelingen voor de openbare vergadering van de gemeenteraad van 15 april 1986.

I. Stukken, welke door burgemeester en wethouders worden afgedaan.

1. Brief van de Stichting Promotie & Evenementen 's-Hertogenbosch, d.d. 25 maart 1986, waarbij wordt toegezonden een afschrift van een brief aan burgemeester en wethouders betreffende het instellen van een promotiebureau door de gemeente 's-Hertogenbosch.
2. Brief van het Buurt- en jongerencentrum "De Oosthoek", d.d. 4 april 1986, waarin verzocht wordt om uitbreiding van parkeer-gelegenheid nabij voornoemd buurt- en jongerencentrum alsmede nader overleg omtrent begeleiding en ondersteuning van de toekomstige bewoners van het subcentrum aldaar.

II. Stukken, welke door burgemeester en wethouders worden afgedaan, nadat het advies van de functionele commissies van advies en bijstand is ingewonnen.

1. Brief van Hengelsportvereniging 's-Hertogenbosch, d.d. 21 maart 1986, waarin verzocht wordt maatregelen te treffen met betrekking tot illegale gierlozingen in de Bossche Broek.

Commissie voor Milieubeheer.

III. Stukken, welke om advies in handen worden gesteld van de commissie voor de beroep- en bezwaarschriften.

1. Bezwaarschrift van Advokatenbureau Nooteboom en Van Putten te 's-Hertogenbosch, namens bewonerskomitees Sintstraten Nieuwbouwfase I en II, Initiatiegroep Sintstraten en Infowinkel Sintstraten, d.d. 26 maart 1986, tegen raadsbesluit d.d. 27 februari 1986 betreffende het nemen van een voorbereidingsbesluit ten aanzien van de voormalige Willem II-fabriek.

IV. Stukken, welke zijn afgedaan overeenkomstig de ter inzage gelegde brieven.

1. Brief van de Turkse en Sociale Culturele Vereniging te 's-Hertogenbosch, d.d. 24 maart 1986, waarin verzocht wordt om nadere informatie c.q. een gesprek met betrekking tot de voorgenomen verkoop aan- en verbouwing van de sportzaal aan de Schutskampstraat tot ontmoetingsruimte ten behoeve van voornoemde vereniging.

Wij mogen u hierbij verwijzen naar de ter inzage gelegde brief d.d. 2 april 1986.

V. Stukken, welke voor kennisgeving worden aangenomen.

1. Reglement registratiesystemen huuradministratie en huursubsidie.
Vastgesteld bij besluit van burgemeester en wethouders d.d. 25 februari 1986.
2. Brief van Ondernemersvereniging "Hartje Den Bosch", d.d. 26 maart 1986, waarin mededeling wordt gedaan van het periodiek verschijnen van de nieuwsbrief "Nieuws uit het hart van Den Bosch".
3. Brief van het Woonwagenschap 's-Hertogenbosch, d.d. 27 maart 1986, betreffende vaststelling van een aantal begrotingswijzigingen over de dienstjaren 1985 en 1986 door het algemeen bestuur.
4. Brief van het Woonwagenschap 's-Hertogenbosch, d.d. 27 maart 1986, betreffende publicatie in de Nederlandse Staatscourant van het besluit van het algemeen bestuur inzake vaststelling capaciteit van het woonwagencentrum aan De Bossche Pad.

GEMEENTE 's-HERTOGENBOSCH
AANVULLENDE RAADSAGENDA

's-Hertogenbosch, 15 april 1986

Geachte leden van de gemeenteraad,

Aan de agenda voor de raadsvergadering van hedenavond is alsnog een punt toegevoegd, t.w.:

25. Wijziging van het Commissiestatuut in verband met wijziging samenstelling commissie voor Milieubeheer en wijziging positie Godshuizen c.a. (95/86).

De Burgemeester van 's-Hertogenbosch,

Mr B.L.A. van Zwieten.

20751

GEMEENTE 's-HERTOGENBOSCH
NOTULEN

No. 5

VERGADERING
GEMEENTERAAD

d.d. 22 mei 1986

Conform vastgesteld

OPENBARE VERGADERING VAN DE
GEMEENTERAAD VAN 's-HERTOGENBOSCH
OP DINSDAG 15 APRIL 1986
TE 19.00 UUR.

PUNTEN VAN BEHANDELING:

1. Goedkeuring notulen van de openbare vergadering van de gemeenteraad d.d. 28 februari 1986 (nr. 3).
2. Ingekomen stukken en mededelingen.
3. Vaststelling spreektijdverdeling tijdens raadsvergadering van 29 april 1986 (88/86).
4. Het voteren van een krediet voor het uitwerken van een plan tot verbouw van het pand Papenhulst 26 (87/86).
5. Het aanvaarden van een rijkslening en rijksbijdragen voor de aankoop en exploitatie van 1 woonwagen bestemd voor verhuur (82/86).
6. Het verlenen van gemeentegarantie voor 2 geldleningen ten behoeve van de financiering van 7 woningen en 1 winkelruimte aan de Louwsche Poort (90/86).
7. Wijziging positie van de Commissie tot onderzoek van de begrotingen en rekeningen van de Godshuizen en de rekeningen van het Rooms Armenweeshuis (79/86).
8. Vaststelling van de vergoeding ex artikel 103 der Lager-onderwijswet 1920 over het jaar 1984 (84/86).
9. Het beschikbaar stellen van een krediet voor de bouw van een permanente basisschool ten behoeve van de Sint Jan-stichting in de 2e fase van het stadsdeel "Maaspoort" (85/86).
10. Verkoop aandelen B.V. Stoomtram 's-Hertogenbosch-Helmond-Veghel-Oss (HHVO) (89/86).
11. Vaststelling van enige besluiten tot wijziging van de gemeentebegroting voor het dienstjaar 1986 (83/86).
12. Het opnieuw opnemen van voorbereidingsbesluiten voor gebiedsdelen in Maaspoort en voor de woonwagensublocaties Maaspoort Q en Moermanstraat (81/86).
13. Het nemen van een voorbereidingsbesluit voor de realisering van een personeelsonderkomen c.a. ten behoeve van de afdeling Plantsoenen op het sportpark De Vliert (94/86).
14. Aankoop van twee percelen grond nabij de Deutersestraat van mevrouw A.J.M. Sluiter-van Rijswijk te Voorburg (91/86).
15. Verkoop van het pand Snellestraat 48-50 met uitgifte in voortdurende erfpacht van de ondergrond aan de heer R. Polderman te Rosmalen (92/86).
16. Het beschikbaar stellen van een krediet voor de realisering van recreatievoorzieningen in Maaspoort, 2e fase (93/86).
17. Het beschikbaar stellen van een krediet voor de aanleg van een snelgroeiend bos op de noordoever van de Ertveldplas en de grofvuilstort "De Meerendonk" (75/86).
18. Het beschikbaar stellen van een krediet voor de reconstructie van de rioleering in de Sintstraten, derde fase, en het asfalteren van de Brugstraat en een gedeelte van de Boschdijkstraat (76/86).
19. Het beschikbaar stellen van een krediet voor verbetering doorstroming openbaar vervoer in de Tolbrugstraat (77/86).
20. Het beschikbaar stellen van een krediet voor het realiseren van het project "kinderschoolroute Churchill-laan" (78/86).

21. Verdelingsplan investeringsgelden voor aankoop kunstwerken 1986 (74/86).
22. Het beschikbaar stellen van een krediet ter verbetering van gemeenschaps-huis "De Zuiderster".
23. Onderzoek geloofsbrieven van nieuw-benoemde raadsleden.
24. Afscheid van een achttal raadsleden.
25. Wijziging van het Commissiestatuut in verband met wijziging samenstelling commissie voor Milieubeheer en wijziging positie Godshuizen c.a. (95/86).

T e g e n w o o r d i g :

V o o r z i t t e r : Mr. B.L.A. van Zwieten, burgemeester.

W e t h o u d e r s : Mr. G.D.H. Verkuijlen, ing. J.G. van den Berg, mevrouw J.F.M. van der Beek, F.H.J.M. van den Eerenbeemt en dr. J.C. Dona.

S e c r e t a r i s : Mr. L.H. Kokhuis, gemeentesecretaris.

L e d e n : Mevrouw H.C.W.M. van der Heijden-Molhuijsen, P.M. van de Vorst, mr. P.J.A.M. Baudoin, E.A. de Rooij, P.Fr.A.M. Christophe, mevrouw M.C. Ploegmakers-Aarts, A.J.E. Jacobus, meergenaamd Van der Zande, L.A.M. Neefs, P.M. van der Krabben, jhr. ir. L.L.M. van Nispen tot Sevenaer, W.M. van Heumen, mevrouw M.C.J. Thuijs, drs. J.A.W.M. Bierens, mevrouw M.W.J.W. de Groot, W.H.J. Zetz, ing. L.H.P. Wijers, J.H. van der Bijl, L. van Tilborgh, Th.A. Strijers, mevrouw mr. G.M.D. Peters-van Gorp, H.H. Wijnhoven, mr. P.D.A. Claessen, J.J.N.C. de Ligt, mevrouw drs. A. de Widt-Nieuwenhuizen, mr. H.Th.M. Lauxstermann, ir. J.L. van Oost, L.W.L. Pauli, ing. A.J. Paanakker, J.H.M. van de Vall, P.E. Kagie en C.A.M. Tetteroo.

A f w e z i g : H. Jagersma.

De VOORZITTER opent de vergadering en verzoekt een ogenblik stilte in acht te nemen. Hij spreekt hierna als volgt: bericht van verhindering is ontvangen van de heer Jagersma. Ik wijs er op dat dit de laatste vergadering is van de gemeenteraad in de huidige samenstelling. Met uw medewerking wil ik er naar streven, de behandeling van de voorliggende agenda omstreeks 20.00 uur af te ronden, waarna wij afscheid zullen nemen van een achttal raadsleden en een wethouder.

De heer DE ROOIJ: Mijnheer de voorzitter. Hebt u mijn interpellatieverzoek niet ontvangen?

De VOORZITTER: Neen.

De heer DE ROOIJ: Dat is dan spijtig.

De VOORZITTER: Rond 21.00 uur is vervolgens een samenzijn in het stadhuis gepland, opdat men afscheid van elkaar kan nemen. Daarbij zullen ook onze echtgenotes aanwezig zijn en ik stel voor, dat wij hen niet al te lang op ons laten wachten.

1. Goedkeuring notulen van de openbare vergadering van de gemeenteraad d.d. 28 februari 1986 (nr. 3).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden de notulen van de openbare vergadering d.d. 28 februari 1986 (nr. 3) ongewijzigd vastgesteld.

2. Ingekomen stukken en mededelingen.

I. Stukken, welke door burgemeester en wethouders worden afgedaan.

1. Brief van de Stichting Promotie & Evenementen 's-Hertogenbosch, d.d. 25 maart 1986, waarbij wordt toegezonden een afschrift van een brief aan burgemeester en wethouders betreffende het instellen van een promotiebureau door de gemeente 's-Hertogenbosch.
2. Brief van het Buurt- en jongerencentrum "De Oosthoek", d.d. 4 april 1986, waarin verzocht wordt om uitbreiding van parkeergelegenheid nabij voornoemd buurt- en jongerencentrum alsmede nader overleg omtrent begeleiding en ondersteuning van de toekomstige bewoners van het subcentrum aldaar.

II. Stukken, welke door burgemeester en wethouders worden afgedaan, nadat het advies van de functionele commissies van advies en bijstand is ingewonnen.

1. Brief van Hengelsportvereniging 's-Hertogenbosch, d.d. 21 maart 1986, waarin verzocht wordt maatregelen te treffen met betrekking tot illegale gierlozingen in de Bossche Broek.
Commissie voor Milieubeheer.

III. Stukken, welke om advies in handen worden gesteld van de commissie voor de beroep- en bezwaarschriften.

1. Bezwaarschrift van Advokatenbureau Nooteboom en Van Putten te 's-Hertogenbosch, namens bewonerskomitees Sintstraten Nieuwbouw-fase I en II, Initiatiefgroep Sintstraten en Infowinkel Sintstraten, d.d. 26 maart 1986, tegen raadsbesluit d.d. 27 februari 1986 betreffende het nemen van een voorbereidingsbesluit ten aanzien van de voormalige Willem II-fabriek.

IV. Stukken, welke zijn afgedaan overeenkomstig de ter inzage gelegde brieven.

1. Brief van de Turkse en Sociale Culturele Vereniging te 's-Hertogenbosch, d.d. 24 maart 1986, waarin verzocht wordt om nadere informatie c.q. een gesprek met betrekking tot de voorgenomen verkoop aan- en verbouwing van de sportzaal aan de Schutskampstraat tot ontmoetingsruimte ten behoeve van voornoemde vereniging.
Wij mogen u hierbij verwijzen naar de ter inzage gelegde brief d.d. 2 april 1986.

V. Stukken, welke voor kennisgeving worden aangenomen.

1. Reglement registratiesystemen huuradministratie en huursubsidie. Vastgesteld bij besluit van burgemeester en wethouders d.d. 25 februari 1986.
2. Brief van Ondernemersvereniging "Hartje Den Bosch", d.d. 26 maart 1986, waarin mededeling wordt gedaan van het periodiek verschijnen van de nieuwsbrief "Nieuws uit het hart van Den Bosch".
3. Brief van het Woonwagenschap 's-Hertogenbosch, d.d. 27 maart 1986, betreffende vaststelling van een aantal begrotingswijzigingen over de dienstjaren 1985 en 1986 door het algemeen bestuur.
4. Brief van het Woonwagenschap 's-Hertogenbosch, d.d. 27 maart 1986, betreffende publicatie in de Nederlandse Staatscourant van het besluit van het algemeen bestuur inzake vaststelling capaciteit van het woonwagencentrum aan De Bossche Pad.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt achtereenvolgens overeenkomstig de voorstellen van burgemeester en wethouders ten aanzien van deze stukken besloten.

5. Het aanvaarden van een rijkslening en rijksbijdragen voor de aankoop en exploitatie van 1 woonwagen bestemd voor verhuur (82/86).
7. Wijziging positie van de Commissie tot onderzoek van de begrotingen en rekeningen van de Godshuizen en de rekeningen van het Rooms Armenweeshuis (79/86).
8. Vaststelling van de vergoeding ex artikel 103 der Lager-onderwijswet 1920 over het jaar 1984 (84/86).
9. Het beschikbaar stellen van een krediet voor de bouw van een permanente basisschool ten behoeve van de Sint Jan-stichting in de 2e fase van het stadsdeel "Maaspoort" (85/86).
10. Verkoop aandelen B.V. Stoomtram 's-Hertogenbosch-Helmond-Veghel-Oss (HHVO) (89/86).
13. Het nemen van een voorbereidingsbesluit voor de realisering van een personeelonderkomen c.a. ten behoeve van de afdeling Plantsoenen op het sportpark De Vliert (94/86).
14. Aankoop van twee percelen grond nabij de Deutersestraat van mevrouw A.J.M. Sluiter-van Rijswijk te Voorburg (91/86).
15. Verkoop van het pand Snellestraat 48-50 met uitgifte in voortdurende erfpacht van de ondergrond aan de heer R. Polderman te Rosmalen (92/86).
16. Het beschikbaar stellen van een krediet voor de realisering van recreatievoorzieningen in Maaspoort, 2e fase (93/86).
17. Het beschikbaar stellen van een krediet voor de aanleg van een snelgroeiend bos op de noordoever van de Ertveldplas en de grofvuilstort "De Meerendonk" (75/86).
18. Het beschikbaar stellen van een krediet voor de reconstructie van de riolering in de Sintstraten, derde fase, en het asfalteren van de Brugstraat en een gedeelte van de Boschdijkstraat (76/86).
19. Het beschikbaar stellen van een krediet voor verbetering doorstroming openbaar vervoer in de Tolbrugstraat (77/86).
20. Het beschikbaar stellen van een krediet voor het realiseren van het project "kinderschoolroute Churchill-laan" (78/86).
21. Verdelingsplan investeringsgelden voor aankoop kunstwerken 1986 (74/86).
22. Het beschikbaar stellen van een krediet ter verbetering van gemeenschapshuis "De Zuiderster" (80/86).
25. Wijziging van het Commissiestatuut in verband met wijziging samenstelling commissie voor Milieubeheer en wijziging positie Godshuizen c.a. (95/86).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt achtereenvolgens overeenkomstig deze voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

6. Het verlenen van gemeentegarantie voor 2 geldleningen ten behoeve van de financiering van 7 woningen en 1 winkelruimte aan de Louwsche Poort (90/86).

De heer VAN DE VORST: Mijnheer de voorzitter. Ik wil graag een stemverklaring afleggen. In augustus 1985 heb ik namens mijn fractie fel weerstand tegen dit voorstel geboden en dat wil ik nu wederom doen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders besloten, onder aantekening dat de heren Van de Vorst, Baudoin en mevrouw Van der Heijden-Molhuijsen geacht willen worden tégen het voorstel te hebben gestemd.

12. Het opnieuw opnemen van voorbereidingsbesluiten voor gebiedsdelen in Maaspoort en voor de woonwagensublocaties Maaspoort Q en Moermanstraat (81/86).

De heer NEEFS: Mijnheer de voorzitter. Ik wil een stemverklaring afleggen. Zoals ik in het verleden reeds vele malen heb betoogd, ben ik tegen het onderdeel dat betrekking heeft op de woonwagensublocaties Maaspoort Q en Moermanstraat. Voor wat betreft de woonwagensublocatie Maaspoort Q is dat geheel in overeenstemming met de uitspraak van de bestuursraad van Empel en Meerwijk.

Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders besloten, onder aantekening dat de heer Neefs geacht wil worden, tégen het onderdeel te hebben gestemd dat betrekking heeft op de woonwagensublocaties Maaspoort Q en Moermanstraat.

3. Vaststelling spreekijdverdeling tijdens raadsvergadering van 29 april 1986 (88/86).

De heer LAUXSTERMANN: Mijnheer de voorzitter. In de desbetreffende vergadering van de commissie AZ heb ik reeds namens de VVD-fractie laten weten, dat wij bezwaar hebben tegen het onderhavige voorstel en hiervan zelfs met verbazing kennis hebben genomen. In vrij korte tijd in tussen de fracties van PvdA en CDA overeenstemming bereikt over de vorming van het college, waarop wij -helaas- op 29 april a.s. nog nader terugkomen, maar hierbij doet zich kennelijk de hinderlijke bijkomstigheid voor, dat de raad nog een en ander zou moeten gaan regelen. Dit ritueel schijnt kennelijk onmisbaar te zijn, maar de fracties die hoogstwaarschijnlijk niet in het nieuwe college vertegenwoordigd zullen zijn, zullen toch in ieder geval in de gelegenheid moeten worden gesteld om hun mening kenbaar te maken. Het nieuwe college 'is geboren'; de fracties van PvdA en CDA willen een aantal leden van de raad die niet in het college zitting hebben voorschrijven, wanneer, hoeveel en gedurende hoe lang deze zouden mogen spreken! Uiteraard hebben wij hier tegen ernstige bezwaren en wij vragen ons dan ook af, welke argumentatie aan het voorstel ten grondslag ligt en waarom een spreekijdbeperking noodzakelijk zou zijn. Bestaat hiervoor wel enig precedent? Waarop berust uiteindelijk het concrete voorstel voor de verdeling van de spreektijd? Het toppunt vormt voor ons in dit verband wel de zinsnede in de onderhavige aanbiedingsbrief betreffende interrupties: de desbetreffende opmerking raakt kant noch wal aangezien in de eerste plaats interrupties nooit de spreektijd kunnen bekorten en in de tweede plaats 'onnodige' interrupties nóóit door de voorzitter zouden mogen worden toegestaan! Als zich gedurende een zittingsperiode van 4 jaar één moment voordoet waarop in het bijzonder de fracties, die niet in het college zijn vertegenwoordigd, de gelegenheid moet worden geboden om in vrijheid hun standpunt kenbaar te maken over de vorming van het college en het beleidsplan, dán toch wel in het bijzonder bij gelegenheid van de installatie van de nieuwe raad en de verkiezing van het college! De VVD-fractie zal dan ook tégen het voorliggende voorstel stemmen en meent bovendien dat de fractie in nieuwe samenstelling op 29 april a.s. de gelegenheid móét hebben om al datgene naar voren te brengen, waaraan zij behoefte heeft.

De heer STRIJERS: Mijnheer de voorzitter. Het onderhavige voorstel is zeer uitvoerig besproken in de commissie AZ en wel in een redelijk harmonieuze sfeer. Het komt mij dan ook onbegrijpelijk voor, waarom de VVD-fractie thans ten principale op dit onderwerp terugkomt. Uitdrukkelijk is in de commissie AZ afgesproken, dat moet worden getracht én om de totale tijdsduur van de gehele vergadering binnen redelijke perken te houden én binnen dat kader de beschikbare spreektijd zo eerlijk mogelijk te verdelen.

De heer LAUXSTERMANN: Mijnheer de voorzitter. In feite is hier sprake van een 'procedure-truc': inderdaad is in de commissie AZ zeer uitvoerig over het onderhavige onderwerp gesproken, maar dit betekent nog geenszins, dat daarmee de VVD-fractie het recht zou hebben verloren om in de raad als zodanig voor het eigen standpunt uit te komen, zoals overigens ook expliciet in de commissie aangekondigd.

De heer NEEFS: Mijnheer de voorzitter. In dezelfde vergadering van de commissie AZ heb ook ik laten weten, weinig behoefte te hebben aan extra 'verkoop-praatjes' van de 'coalitie-genoten'. Ondanks de uitvoerige discussie terzake in de commissie AZ wil ik mij, na rijp beraad, toch alsnog aansluiten bij het standpunt van de VVD-fractie.

De heer VAN NISPEN: Mijnheer de voorzitter. In de desbetreffende commissie-vergadering heb ik de indruk verkregen, dat ik de heer Neefs heb kunnen overtuigen van de juistheid van een ánder standpunt, maar kennelijk was die indruk toch onjuist. Overigens hebben de argumenten die aan het voorliggende voorstel ten grondslag liggen betrekking op overwegingen van doelmatigheid en de juistheid van deze argumenten wordt nogmaals onderstreept door de opmerkingen tijdens deze vergadering namens de VVD-fractie. Ook nu is immers niets naar voren gebracht dat niet ook reeds in de commissie aan de orde is geweest. Juist terwille van de doelmatigheid en niet zozeer op grond van principiële overwegingen steunen wij zonder meer het voorliggende voorstel.

De heer CLAESSEN: Mijnheer de voorzitter. Voortdurend wordt verwezen naar de uitvoerige discussie terzake in de commissie AZ, maar hierbij moet dan tevens in aanmerking worden genomen, dat de voorzitter daarbij heeft toegezegd, de gemaakte afspraken soepel te zullen hanteren en dat aan de fracties van PvdA en CDA, anders dan in het voorstel vermeld, géén extra spreektijd zou worden toegewezen. Bovendien is in de commissie inderdaad gezamenlijk geconstateerd, dat de eerder aangehaalde zinsnede over 'onnodige interrupties' een wel bijzonder betuttelende indruk wekt! Met betrekking tot dit laatste sluit ik mij geheel aan bij de VVD-fractie maar overigens steun ik het voorstel, zij het mét inachtneming van de nadere toelichting hierop van de voorzitter in de commissie AZ.

De VOORZITTER: Ik heb verzuimd u mee te delen, dat het onderhavige voorstel is gewijzigd, zodat in de tekst van het ontwerp-besluit 'in tweede instantie: 5 minuten voor iedere fractie' moet worden gelezen als 'in tweede instantie: 7,5 minuten voor iedere fractie'. Deze wijziging is aangebracht overeenkomstig een voorstel terzake van de heer De Rooij in de commissie AZ. Overigens is het inderdaad juist, dat het voorstel uitsluitend en alleen is bedoeld om de doelmatigheid van de desbetreffende vergadering te bevorderen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met dien verstande dat de aanwezige leden van de VVD-fractie (de heer De Ligt, mevrouw De Widt, de heren Lauxstermann, Van Oost, Pauli, Paanakker en Van de Vall) alsmede de heer Neefs geacht willen worden, tégen het voorstel te hebben gestemd.

4. Het voteren van een krediet voor het uitwerken van een plan tot verbouw van het pand Papenhulst 26 (87/88).

Mevrouw PETERS-VAN GORP: Mijnheer de voorzitter. Dit voorstel heeft een lange voor-geschiedenis en hierbij heeft het er al vaak op geleken, dat de bewoners en de gemeente niet tot onderlinge overeenstemming zouden kunnen komen. Het thans voor-liggende voorstel biedt méér perspectief en daarom juichen wij dit voorstel toe. Volgens dit voorstel wordt wel veel maar nog niet alles geregeld, maar mét de inzet van alle betrokkenen moet het mogelijk zijn om op korte termijn ook voor de resterende punten een oplossing te vinden. Met de in het voorstel aangegeven randvoorwaarden gaan wij akkoord, maar wel willen wij nog uw aandacht vragen voor de volgende punten.

De verbouw-kosten, zoals berekend in het kader van het haalbaarheidsonderzoek, zijn taakstellend. De gemeentelijke bijdrage uit het stadsvernieuwing-fonds be-draagt f 1.590.000,==, een enorm bedrag, bedoeld als een uiterste poging om over-eenstemming met de bewoners te bereiken. Dit bedrag moet echter het uiterste zijn. Zoals reeds in de desbetreffende commissie meegedeeld, zullen eventuele tegenval-lers wat de verbouw-kosten betreft voor rekening van de bewoners komen. Wat moet er echter gebeuren als de verbouw-kosten zouden meevallen? Volgens het voorstel zouden dergelijke meevallers eveneens in de huurprijs moeten worden doorberekend, maar voor mij is dit nog niet zonder meer vanzelfsprekend. In de aanbiedingsbrief wordt geconstateerd, dat de huurprijs, op basis van de huidige ramingen, redelijk aansluit bij het huurpatroon van HAT-eenheden met gemeenschappelijke voorzieningen in de binnenstad. Dit is echter o.m. het gevolg van de zeer aanzienlijke bijdrage uit het stadsvernieuwing-fonds. Daarom ben ik van mening dat eventuele meevallers in de verbouw-kosten in mindering moeten worden gebracht op de gemeentelijke bij-drage.

Wat het tempo betreft, de situatie rond Papenhulst duurt reeds zeer geruime tijd, in feite al té lang. Gesproken wordt van het contingent voor 1987, maar mijn fractie is van oordeel dat begin 1987 met de verbouw een aanvang moet worden gemaakt. Dit betekent dat in elk geval vóór de komende begrotingsbehandeling de definitieve plannen en overeenkomsten aan de raad moeten worden voorgelegd. Het college wordt dringend verzocht om de hiertoe nodige haast te betrachten. Tenslotte nog een enkele opmerking over de tuin. In het structuurplan voor de binnenstad is als doelstelling aangegeven: grote binnenstadstuinen bereikbaar maken voor het publiek. Ook in verband met het onderhavige pand is sprake van een grote binnenstadstuin. In de brieven van de vereniging 'De Papenhulst Blijft' is sprake van semi-openbaarheid, maar voor mijn fractie blijft openbaarheid van binnenstadstuinen uitgangspunt, óók in verband met de Papenhulst! Het college wordt verzocht om bij de uitwerking van een en ander aan dit punt extra aandacht te schenken.

De heer DE ROOIJ: Mijnheer de voorzitter. Het voorstel om een krediet beschikbaar te stellen voor de uitwerking van een verbouwplan van het complex Papenhulst 26, is opnieuw een stap in de goede richting om definitief tot behoud van dit complex te komen. Het in 1978 gekraakte, voormalige ziekenhuis is nu voor de sloop gered. In 1979 was de tussenkomst van de politie nodig om de illegale sloop door de Broeders van Barmhartigheid te voorkomen. Er is veel druk nodig geweest om de raad en het college zo ver te krijgen, dat onderzoek naar verschillende alterna-tieven voor behoud van de woonbestemming ter plaatse van het complex mogelijk werd gemaakt. In juni 1982 heeft de verantwoordelijke wethouder toegezegd, dat gehele of gedeeltelijke handhaving van het gebouw uitgangspunt van het onderzoek zou zijn. Na veel problemen tussen de gemeente en de betrokken bewoners is verle-den jaar een samenwerkingsovereenkomst gesloten, die nú tot een goed resultaat heeft geleid. Enkele belangrijke zaken, zoals b.v. de beheersvorm, moeten nog worden geregeld, maar naar verwachting zullen hiervoor wel oplossingen worden ge-vonden. Dankzij de kraak-actie in 1978 en de daarop volgende, nog jarenlange strijd vóór behoud van het pand, blijft niet alleen een waardevol pand behouden, maar blijft ook een alternatieve woon- en werkgemeenschap in stand.

De heer CLAESSEN: Mijnheer de voorzitter. Zonder al te lang bij de voorgeschiedenis te willen blijven stilstaan, wil ik er toch op wijzen dat bij de jongste begrotingsbehandeling in november j.l. werd toegezegd, dat binnen één maand een voorstel terzake aan de raad zou worden voorgelegd. Die termijn is verschillende malen uitgesteld, en thans ligt dan een stuk terzake voor, dat echter nauwelijks een 'voorstel' kan worden genoemd. Met betrekking tot beheer, parkeren en de functie van het achterterrein ontbreekt élk concreet voorstel! Volgens het college zou thans wél een definitieve beslissing moeten worden genomen over de beschikbaarstelling van een saneringsbijdrage ad ruim f 1,5 miljoen, hetgeen zou neerkomen op een bedrag aan gemeenschapsgelden ad f 35.000,= per woning, náást het bedrag ad f 50.000,= per woning! Een dergelijke zeer uitzonderlijke situatie, zónder precedent, behoeft eveneens een politiek oordeel.

Met betrekking tot het parkeren en de functie van het achterterrein wordt in het 'voorstel' slechts een bepaalde verwachting uitgesproken, maar toch wordt in onderdeel 1 van het dictum van het ontwerp-besluit van de raad gevraagd, met een en ander in te stemmen. In feite vraagt het college hiermee een blanco volmacht, waartegen ik evenwel de grootst mogelijke bezwaren heb.

De heer PAANAKKER: Mijnheer de voorzitter. Op 27 september 1984 heeft ook de VVD-fractie instemming betuigd met de samenwerkingsovereenkomst, waarbij zij toen heeft opgemerkt, dat deze de mogelijkheid bood om 'tot zaken te komen'. De fractie heeft toen ook opgemerkt dat de geest van de samenwerking in de desbetreffende besluiten tot uitdrukking zou moeten komen. Wij hebben moeten constateren dat in het afgelopen half jaar een redelijke mate van consensus kon worden bereikt over de uitwerking van het plan.

Wat het voorliggende voorstel zelf betreft, ook in de desbetreffende commissievergadering heb ik al gezegd dat het voorstel onder 1 om 'in te stemmen met ...' de VVD-fractie op dit moment té ver gaat, gezien de nog vele onzekerheden. Ten aanzien van de verbouw-kosten wordt uitgegaan van een begroting van het BOK, maar in hoeverre heeft het college deze begroting zelf gecontroleerd? In verband met de huurprijzen is sprake van een bedrag aan stichtingskosten ad f 53.000,= maar in dit verband wordt ook nog een ander bedrag genoemd. Ten aanzien van het beheer moeten nog afspraken worden gemaakt, op het gebied van het parkeren ontbreekt nog elke zekerheid en over de functie van het achterterrein moeten ook nog vragen worden beantwoord. Gezien al deze onzekerheden kan de raad thans onmogelijk instemmen met de desbetreffende voorstellen. Wél zou de raad kennis kunnen nemen van deze voorstellen, bedoeld als uitgangspunt voor de nadere uitwerking. In concreto stelt de VVD-fractie dan ook voor om in de tekst van onderdeel 1 van het dictum van het voorliggende ontwerp-besluit 'in te stemmen met ...' te wijzigen in 'kennis te nemen van ...'.

De heer VAN DE VORST: Mijnheer de voorzitter. De groepering Knillis is zeer tevreden met het voorliggende voorstel en ziet hierin aanleiding om mede aan het adres van de betrokken bewoners waardering uit te spreken en ook vertrouwen in het BOK uit te spreken. Wij beschouwen de behandeling van dit voorstel als een mijlpaal en zullen de verdere ontwikkelingen nauwgezet blijven volgen.

Wethouder mevrouw VAN DER BEEK: Mijnheer de voorzitter. Ik ben blij dat het overleg tussen de gemeente en de bewoners tot dit resultaat heeft geleid. De onderhandelingen die hieraan vooraf zijn gegaan waren vaak 'spannend', maar thans hebben wij in elk geval het een en ander aan de raad kunnen voorleggen. Het is echter beslist niet juist, dat het onduidelijk zou zijn, waarmee instemming van de raad wordt gevraagd: instemming wordt immers gevraagd met de in de toelichting geformuleerde voorstellen m.b.t. de verbouw, de huurprijzen, het beheer, het parkeren en de functie van het achterterrein. Voor de verbouw is duidelijk een financieel 'plaatje' overgelegd en dit is ook nog verder uitgewerkt, waarbij tussen de gemeente en de bewoners expliciet is afgesproken, dat de hierin genoemde bedragen taakstellend zijn. Dit betekent in concreto, dat een eventuele overschrijding van die bedragen niet voor rekening van de gemeente komt, maar zal moeten leiden óf tot

verhoging van de huurprijzen óf tot vergroting van de zelfwerkzaamheid van de betrokkenen. Over de financiële consequenties bestaat geen enkele onzekerheid meer. In beginsel bestaat eveneens over de huurprijzen definitieve overeenstemming. In het algemeen kan worden gesteld dat de belangrijkste stappen zijn genomen. Ook ten aanzien van de beheersovereenkomst bestaat reeds voor 98% overeenstemming. Zo spoedig mogelijk zal het volledige beheerscontract aan de raad worden voorgelegd.

Voorts geldt uitdrukkelijk als uitgangspunt, dat geparkeerd zal worden op eigen terrein.

De heer CLAESSEN: Mijn eerdere kritiek op dit punt was uitsluitend en alleen gebaseerd op de tekst van de aanbiedingsbrief van het college zelf!

Wethouder mevrouw VAN DER BEEK: Kennelijk kan die tekst op verschillende wijzen worden geïnterpreteerd. Als wordt vermeld, dat er zal worden geparkeerd op het achterterrein, wordt hiermee 'n principe-uitspraak gedaan; dit betekent o.m. dat de bewoners de parkeerplaatsen zelf zullen aanleggen en dat er parkeerplaatsen zullen worden gereserveerd. Wat de functie van het achterterrein betreft, inderdaad is in de voorstellen sprake van een semi-openbare functie van de desbetreffende tuin, maar het duidelijke standpunt in dezen van de PvdA-fractie zal uitdrukkelijk in nader overleg terzake aan de orde worden gesteld.

De in de afgelopen maanden betrachte haast zal inderdaad ook nu nog gehandhaafd moeten blijven. De werkgroepen zijn niet opgeheven en kunnen de werkzaamheden zonder meer voortzetten. Ook het college is er van overtuigd, dat elke vertraging verder zoveel mogelijk zal moeten worden vermeden. Vooralsnog gaat het ervan uit dat omstreeks 1 januari 1987 daadwerkelijk een aanvang met de werkzaamheden moet kunnen worden gemaakt.

Wat eventuele financiële meevallers betreft, mede op basis van het gevoerde overleg verwacht het college dat er zich in de praktijk niet of nauwelijks afwijkingen van de architectenprijs zullen voordoen. Als de werkelijke kosten inderdaad aanzienlijk lager zouden uitvallen dan de thans geraamde, zal dit -mede tegen de achtergrond van het zeer aanzienlijke bedrag aan overheidsgelden dat beschikbaar is gesteld- opnieuw onderwerp van bespreking, ook in de raad, moeten uitmaken.

De heer CLAESSEN: Mijnheer de voorzitter. Ik wil vaststellen dat ik mij in eerste instantie kritisch heb opgesteld en wel vooral gezien de zeer aanzienlijke omvang van de bij dit project gemoeide gemeenschapsgelden, een omstandigheid die de voorstanders van het voorstel kennelijk niet of nauwelijks in hun overwegingen hebben betrokken. Alles tegen elkaar afwegende meen ik dat een zó gigantische bijdrage aan gemeenschapsgelden onder de gegeven omstandigheden niet verantwoord is. Daarnaast is nog zwaarwegende kritiek mogelijk op de gevolgde procedure en de nog bestaande onzekerheid, maar deze kritiek is slechts van secundaire betekenis. Gezien het vorengaande acht ik het beslist onverantwoord om thans in te stemmen met het financiële 'plaatje' en zéker met nog min of meer vage of onduidelijke voornemens, die nog nader moeten worden uitgewerkt. Zie b.v. de laatste volzin op pagina 2 van de aanbiedingsbrief betreffende het parkeren en de functie van het achterterrein! Eerder heb ik laten weten, niet akkoord te kunnen gaan met onderdeel 1 van het ontwerp-besluit, maar aangezien hierin de essentie van het voorstel als zodanig is neergelegd, betekent dit uiteraard dat ik overwegende bezwaren heb tegen het gehele voorstel.

Wethouder mevrouw VAN DER BEEK: Mijnheer de voorzitter. Inderdaad is sprake van een zéér aanzienlijke gemeentelijke bijdrage, maar hier staat tegenover dat ook de boekwaarde van het pand als gevolg van de jaarlijkse rente-bijdrage enorm is gestegen. De bijdrage is inderdaad zeer hoog, maar hiervoor zijn dan ook heel duidelijke oorzaken aan te wijzen.

De heer CLAESSEN: Ik baseer mijn afwijzend oordeel op het feit, dat thans -relatief bezien- een financiële krachtsinspanning wordt geleverd zoals de gemeente in andere gevallen zelfs niet bij benadering heeft geleverd. Dit gaat mij té ver.

De heer VAN HEUMEN: Mijnheer de voorzitter. Welk zou het alternatieve voorstel van de heer Claessen zijn?

De heer CLAESSEN: Destijds heeft de raad er inderdaad mee ingestemd dat, indien enigszins mogelijk, in goed overleg een oplossing voor de problemen rond het complex wordt gezocht, maar als blijkt dat een dergelijke oplossing alleen mogelijk is met een relatief extreem grote financiële bijdrage van de gemeente, die in geen verhouding staat tot gemeentelijke bijdragen aan andere projecten, heeft de raad toch niet zonder meer een blanco chèque af te geven? In dat geval moet opnieuw overleg worden gevoerd over functie en bestemming.

De heer DE ROOIJ: Mijnheer de voorzitter. De heer Claessen is kennelijk voorstander van sloop van het complex Papenhulst 26!

De heer PAANAKKER: Mijnheer de voorzitter. Ik wil graag een stemverklaring namens mijn fractie afleggen. Wij zijn van mening dat verdere ontwikkeling van het onderhavige plan ondersteund moet worden, maar voor het overige blijven wij van mening dat in de tekst van het ontwerp-besluit onder 1 'in te stemmen met' zou moeten worden gewijzigd in 'kennis te nemen van'. Indien deze wijziging niet wordt overgenomen, kunnen wij niet akkoord gaan met onderdeel 1 van het ontwerp-besluit.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders besloten, onder aantekening dat de aanwezige leden van de VVD-fractie (mevrouw De Widt en de heren De Ligt, Lauxstermann, Van Oost, Pauli, Paanakker en Van de Vall) geacht willen worden tegen onderdeel 1 van het ontwerp-besluit te hebben gestemd en dat de heer Claessen geacht wil worden, tegen het gehele ontwerp-besluit als zodanig te hebben gestemd.

11. Vaststelling van enige besluiten tot wijziging van de gemeentebegroting voor het dienstjaar 1986 (83/86).

De heer DE LIGT: Mijnheer de voorzitter. In de jongste vergadering van de desbetreffende commissie is zeer indringend gesproken over de voorgestelde begrotingswijziging betreffende de dienst Casino. Dit heeft tevens geleid tot nader beraad terzake binnen mijn fractie. Uiteindelijk heeft de fractie besloten, zich niet tegen het voorstel te zullen verzetten, omdat enige -zij het zeer bescheiden- 'lichtpuntjes' zijn ontdekt, te weten de mededelingen betreffende het perspectief voor 1985 en de goede afspraken betreffende de vervolg-aanpak. Het college dient echter terdege te beseffen dat het thans werkelijk en definitief afgelopen moet zijn met begrotingsoverschrijdingen op een dergelijke wijze en dat de vervolg-aanpak een zeer grondig karakter zal moeten hebben, waarbij de kwaliteit van het management zeker niet geheel en al buiten discussie mag blijven.

De heer wethouder DONA: Mijnheer de voorzitter. In de commissievergadering is niet alleen veel aandacht geschonken aan de begrotingsoverschrijdingen in 1984 maar ook aan de eerste resultaten over 1985 en de afspraak, dat op korte termijn een notitie -thans in voorbereiding- zal worden overgelegd, waarin de exploitatie van de dienst Casino zo goed mogelijk zal worden geanalyseerd en waarin tevens zal worden aangegeven, op welke wijze in eerste instantie maar wellicht ook op langere termijn zal worden getracht om via een flexibele inrichting van de exploitatie voor het vervolg dergelijke begrotingsoverschrijdingen te voorkomen. Bovendien is toegezegd dat een aantal uitgangspunten voor de culturele aanpak in het Casino, zoals neergelegd in de desbetreffende beleidsnota uit 1980/1981, opnieuw zal worden bezien, waarna een en ander opnieuw aan de commissie zal worden

voorgelegd. Dit zal in de komende periode gebeuren in twee fasen. Via wijzigingen in het financiële beheer en de financiële structuur en met behulp van automatisering moet er een veel directer systeem van signalering worden gecreëerd. Dat systeem zal op korte termijn functioneel moeten worden. Voortzetting van de exploitatie op de huidige wijze betekent, dat zich elk jaar weer opnieuw risico's in verband met de exploitatie zullen voordoen omdat voor bepaalde situaties, zoals b.v. afname van een bepaalde vraag, ziekte van personeel etc., verdergaande maatregelen dan alleen budgetbewaking nodig zijn.

De heer DE ROOIJ: Mijnheer de voorzitter. Onder X wordt voorgesteld om een bedrag ad f 60.000,= beschikbaar te stellen voor een onderzoek naar de uitbreidingsmogelijkheden voor hotelaccommodatie. Ik vind het een bijzonder ongelukkig voorstel om voor dit doel zoveel geld uit te geven. Bovendien is dit voorstel slechts matig gemotiveerd. Een werkelijke prioriteitsstelling ontbreekt en ook behoort het niet tot de taak van de gemeentelijke overheid om een dergelijk onderzoek te doen uitvoeren. Als particulieren binnen de gemeente een hotel willen vestigen, is het uiteraard zinvol als zij eerst een gericht marktonderzoek laten verrichten, maar dan wél voor eigen rekening. Mede gezien haar weinig rooskleurige algemene financiële situatie, mag de gemeente 's-Hertogenbosch hiervoor geen publieke middelen aanwenden!

De heer BAUDOUIN: Mijnheer de voorzitter. Ik sluit mij geheel en al bij de opmerkingen van vorige spreker aan, onder verwijzing naar het eerder door mij in de commissie EZ ingenomen standpunt van dezelfde strekking.

De heer wethouder VERKUIJLEN: Mijnheer de voorzitter. De offerte van het bureau dat het desbetreffende onderzoek zal uitvoeren maakt duidelijk, dat het hierbij gaat om een beslist ánder onderzoek dan particulieren zouden laten uitvoeren ten behoeve van eigen plannen voor vestiging van hotelaccommodatie. Het gaat hier om een kader-onderzoek, gericht op enerzijds de best mogelijke locaties en anderzijds de regionale marktsituatie op het gebied van de diverse categorieën, wat prijsklasse en accommodatie betreft. Dat in dit opzicht wel degelijk een taak voor de gemeentelijke overheid is weggelegd, blijkt alleen al uit het feit, dat de gemeente t.b.v. een dergelijk onderzoek een beroep kan doen op de subsidierегeling in het kader van het toeristisch beleid, op grond waarvan -mede afhankelijk van het oordeel van het provinciaal bestuur- een subsidiebijdrage ad 50% van de kosten van de rijksoverheid kan worden verkregen. Bovendien heeft de praktische ervaring van de afgelopen jaren geleerd, dat het gemeentebestuur dringend behoefte heeft aan een 'kader-markt-inzicht' om zelf maar serieus te kunnen overleggen met eventuele gegadigden met nog niet-uitgewerkte plannen. Het onderzoek is derhalve bedoeld om de gemeentelijke overheid het inzicht te verschaffen dat noodzakelijk is om de eigen taken in dezen adequaat te kunnen vervullen mét inachtneming van de reële behoeften van de markt. Van eventuele concrete plannen tot vestiging van hotelaccommodatie zal altijd nog een nader en meer gericht onderzoek onderdeel moeten uitmaken.

De heer DE ROOIJ: Mijnheer de voorzitter. Ook al kan inderdaad een beroep worden gedaan op een nationale of provinciale subsidierегeling, toch blijf ik van mening dat het onjuist is om als gemeentelijke overheid op een dergelijke wijze 'het bedje te spreiden' t.b.v. particulier initiatief. In elk geval kost het uitvoeren van een dergelijk onderzoek de gemeente geld, al was het alleen al omdat gemeentelijke ambtenaren tijd en energie aan een en ander moeten besteden. Naar mijn mening moet bij de besteding van de gemeente-financiën een geheel ándere prioriteitsstelling worden gehanteerd. Ik ben dan ook tégen het voorstel.

De heer wethouder VERKUIJLEN: Mijnheer de voorzitter. Het voorstel voor gemeentelijke activiteiten in dit verband vloeit mede voort uit de inhoud van de uit 1983 daterende beleidsnotitie ter bevordering van toerisme en recreatie, waarbij zeker ook werkgelegenheidsmotieven een belangrijke rol hebben gespeeld. Met

dit voorstel wil het college een mogelijkheid aanreiken om uitvoering te geven aan de door de raad zelf aangenomen beleidsnotitie! Dit is overigens zelfs de plicht van het college.

De heer DE ROOIJ: Van een fractie die destijds tegen de desbetreffende beleidsnota was, is het even zeer de plicht om de consequenties van de eerdere standpuntbepaling naar voren te brengen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met dien verstande dat de heer De Rooij en de aanwezige leden van de groepering Knillis (mevrouw Van der Heijden en de heren Van de Vorst en Baudoin) geacht willen worden tegen onderdeel X van het voorstel te hebben gestemd.

23. Onderzoek geloofsbrieven van nieuw-benoemde raadsleden.

De VOORZITTER: Tot lid van de commissie voor onderzoek van de geloofsbrieven van de nieuw-benoemde raadsleden benoem ik de heren Kagie en Lauxstermann, mevrouw Peters, de heren De Rooij, Van der Zande en Zetz.
Ik schors de vergadering.

S C H O R S I N G.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en verzoek de commissie, verslag te doen van haar werkzaamheden.

Mevrouw PETERS-VAN GORP: Mijnheer de voorzitter. De commissie voor onderzoek van de geloofsbrieven van de nieuw-benoemde raadsleden heeft de geloofsbrieven met de bijbehorende bescheiden van de nieuw-benoemde raadsleden P.J.A.M. Baudoin, mevrouw J.M.F. van der Beek, Th.G. Beekmans, J.G. van den Berg, J.A.W.M. Bierens, J.H. van der Bijl, P.D.A. Claessen, J.C. Dona, J.L.E. Donners, Ph.H.M. Dries, F.H.J.M. van den Eerenbeemt, mevrouw M.J. Gianotten, mevrouw G.M.D. Peters-van Gorp, mevrouw M.W.J.W. de Grood, W.P.M. van Helvoort, W.M. van Heumen, H. Jagersma, P.E. Kagie, P.M. van der Krabben, J.J.N.C. de Lig, J.J.A.M. van der Miessen, mevrouw H.C.W.M. van der Heijden-Molhuijsen, L.A.M. Neefs, L.L.M. van Nispen tot Sevenaer, mevrouw E. van Onck, J. Overeem, A.J. Paanakker, L.W.L. Pauli, E.A. de Rooij, Th.A. Strijers, C.A.M. Tetteroo, L. van Tilborgh, J.H.M. van de Vall, G.D.H. Verkuijlen, P.M. van de Vorst, L.H.P. Wijers en H.H. Wijnhoven, onderzocht en in orde bevonden.

De commissie adviseert de raad derhalve om te besluiten, vorengenoemde personen als leden van de raad toe te laten.

De VOORZITTER: Ik stel de raad voor, overeenkomstig dit advies van de commissie te besluiten.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

De VOORZITTER: Ik ontbind de commissie voor onderzoek van de geloofsbrieven van de nieuw-benoemde raadsleden onder dankzegging voor de verrichte werkzaamheden.

24. Afscheid van een achttal raadsleden.

De VOORZITTER: Aan de orde is thans het afscheid van degenen, die in de nieuwe raad geen zitting meer zullen hebben. Alvorens ik daartoe overga, wil ik enige woorden wijden aan dát lid van de gemeenteraad, dat wel raadslid blijft, maar dan aan de andere kant van de B&W-tafel. Ik doel op de heer Van den Eerenbeemt, die na 8 jaren wethouderschap weer als gewoon raadslid zal gaan functioneren. U hebt zich, mijnheer Van den Eerenbeemt, in die 8 jaren doen kennen als een buitengewoon toegewijd en ijverig bestuurder, als een wethouder voor wie geen moeite en tijd te veel was als het ging om het dienen van de belangen van de stad waarin u geboren en getogen bent, waarvan u alle facetten kent; u bent op de hoogte van alle verhoudingen en gevoelens, u kent de geschiedenis, de problemen, de mogelijkheden en de onmogelijkheden. Vanuit die instelling, thuis met de paplepel ingegoten, wilde u zich dienstbaar maken in het stadsbestuur, eerst als raadslid, toen 8 jaren als wethouder en thans weer als raadslid.

Voorals wethouder kreeg u de kans zich voor uw stad en zijn inwoners in te zetten en u hebt die kans met beide handen aangegrepen, met hart en ziel, met geestdrift, onverwoestbaar ijverig. U was bij dat werk ook zeer emotioneel betrokken, al leek dat soms niet het geval te zijn doordat u meestentijds kalm blijft. U wordt niet gauw boos, bent niet snel geraakt; u toonde zich rustig, u formuleerde uw gedachten weloverwogen, u liet anderen uitspreken en na interrupties -hoe hevig ook- nam u onverdroten de draad van uw betoog weer op. Het besturen van een gemeente als de onze is heden ten dage geen eenvoudige zaak. Het ene probleem is nog niet opgelost of het volgende dient zich aan. Ook op de terreinen waarmee u zich in het bijzonder hebt beziggehouden was dat het geval, zowel op het gebied van de ruimtelijke ordening en het grondbedrijf als op dat van de sport. Ik denk aan de belangrijke verandering in het denken over de planning, welke zich in uw periode en onder uw leiding heeft ingezet. Ik denk vooral ook aan de aanpak van de problematiek van de binnenstad. Als we thans door de binnenstad wandelen, zien we allereerst 'n aanmerkelijke vooruitgang in vergelijking met de situatie van 8 jaar geleden. Natuurlijk is dit niet alleen aan u te danken, maar u hebt daarbij wel in belangrijke mate inspirerend en voorbereidend gewerkt.

Dit geldt ook voor het gebied van de sport en de recreatie. Ik kan in dit korte tijdsbestek niet alles noemen, maar het is toch fijn dat u, nadat u in de afgelopen periode de beide zwembaden kon doen renoveren, zondag j.l. als uw laatste officiële daad het herboren sportpark De Vliert mocht openen. Ook op dat terrein zijn zorgen u en ons niet bespaard gebleven. Ik denk aan de affaire Maaspoort, waar het bedrijfsleven het moest laten afweten en de gemeente een grotere investering moest plegen dan was gepland. Niettemin, mijnheer Van den Eerenbeemt, het sportpark staat er en misschien wordt Nashua morgenavond weer kampioen. Belangrijker echter nog -als het er op aankomt- dan de tot stand gekomen voorzieningen acht ik uw fijne collegiale en loyale opstelling in het college. Altijd vriendelijk, altijd bedaard, altijd correct en daardoor naar mijn ervaring ook ten eerste gezien bij uw medewerkers, maar ook bij ons, uw medeleden in het college en uw medeleden in de raad. Wij zullen in het college, zoals dat gebruikelijk is, in interne kring nog afscheid van u nemen, maar ik wil thans reeds verklaren dat wij, uw medeleden, het een genoeg en een voorrecht vonden met u te mogen samenwerken. We zijn van oordeel dat u voor de stad in die 8 jaren bijzonder veel hebt betekend en het is mij dan ook een bijzonder groot genoeg, u te kunnen mededelen dat ons college van oordeel is dat u in aanmerking komt voor de stadspenning, die ik thans graag aan u kom overhandigen.

(applaus)

Ik hoop van harte, mijnheer Van den Eerenbeemt, dat u nog vele jaren met goede herinneringen aan onze samenwerking zult terugdenken als u naar deze penning kijkt, samen met uw echtgenote die ik nu graag een ruiker wil aanbieden, omdat het leven van een wethoudersvrouw ook duidelijk zijn ontberingen kent.

(applaus)

Thans ben ik toegekomen aan het afscheid van een aantal raadsleden. Ik zal daarbij geen lange betogen houden, want er is vanavond nog meer te doen. In volgorde van zittingsduur begin ik bij het raadslid met de kortste zittingsperiode.

De heer Christophe heeft sedert 28 april 1983 zitting in de raad; 3 jaar derhalve. Dat is een betrekkelijk korte tijd, maar toch hebt u zich, mijnheer Christophe, in die periode doen kennen als een ijverig en toegewijd raadslid. Dit bleek vooral uit zijn optreden in de commissies volkshuisvesting en cultuur. U bent nog jong en ik denk dat u, als u de interesse in de politiek behoudt, nog wel eens op een raadszetel zult terugkeren. Ter herinnering aan deze periode wil ik u graag een mooie ets van ons stadhuis aanbieden.

(applaus)

De heer Jacobus, meergenaamd Van der Zande, heeft er 4 jaar op zitten. Hij is de nestor van de raad, uit welken hoofde hij bij afwezigheid van het gehele college -dat gebeurde een enkele maal wanneer wij op studiereis gingen- als loco-burgemeester mocht optreden. U hebt, mijnheer Van der Zande, altijd grote interesse gehad voor het plaatselijk bestuur en voor de plaatselijke politiek. Eerst in 1982 kon u daaraan daadwerkelijk gaan deelnemen, toen u gepensioneerd werd als gemeente-ambtenaar bij de vervoers- en reinigingsdienst. Het lag voor de hand dat u zich vooral zou inzetten voor de huisvesting van de bejaarden en de problematiek van de bejaarden in het algemeen. Dat is dan ook geschied, met grote bekwaamheid en grote betrokkenheid. Daarnaast was u -hetgeen blijkt uit uw lidmaatschap van de commissie godshuizen, de commissie sport en het georganiseerd overleg- zeer geïnteresseerd in andere taakvelden van de gemeente. Ook u wil ik graag een ets van ons stadhuis doen overhandigen.

(applaus)

Mevrouw De Widt-Nieuwenhuizen, u hebt 8 jaar deel van de raad uitgemaakt. U hebt zich in die jaren doen kennen als een zeer intelligent en toegewijd raadslid. U bleek bijzonder geboeid door het bestuurlijke werk, zoals overigens te begrijpen valt van een dochter van een burgemeester, die bovendien later ook nog de schoondochter van een burgemeester werd. U hebt zich, mevrouw De Widt, op vele terreinen van het gemeentewezen bewogen, vooral op het gebied van het onderwijs, zowel in de raadscommissie als in verschillende bestuurscommissies en schoolbesturen. Daarnaast hebt u zich in belangrijke mate ingezet, met groot enthousiasme, voor vraagstukken betreffende emancipatie van de vrouw. Dat deed u met bewogenheid, met doordringendheid, met volharding, maar ook met verstand. Dit moge ook blijken uit het feit dat u thans uw man gaat volgen, die een functie in het hoge noorden heeft aanvaard. Ik wil ook u graag een ets aanbieden.

(applaus)

Eveneens 8 jaar heeft de heer Zetz deel van onze gemeenteraad uitgemaakt. Hij was lid van de commissies sport, financiën en milieubeheer alsmede van de bestuurscommissie Casino. Uw rustige, evenwichtige bijdragen aan de discussies, mijnheer Zetz, hebben wij allen bijzonder op prijs gesteld. Het was duidelijk dat wij in onze beraadslagingen ons voordeel konden doen met de zakelijke, reële en nuchtere benadering die u vanuit het bedrijfsleven gewend bent. Ik vind dat de gemeente 's-Hertogenbosch ook aan u dank is verschuldigd en dat wil ik graag onderstrepen met een ets van ons stadhuis.

(applaus)

Mevrouw Thuijs heeft van 1970 tot en met 1974 in de raad gezeten en vervolgens van 1977 tot heden; een periode van 13 jaar. Een hele tijd, mevrouw Thuijs. U hebt zich in die lange periode met vele zaken bezig gehouden, maar vooral met

vraagstukken op het gebied van onderwijs, cultuur en maatschappelijk welzijn. Dat had uw hart, dat had uw belangstelling. Uw interventies waren altijd vriendelijk, hartelijk, nooit kwetsend, maar wel duidelijk en vasthoudend. Wij zullen u missen in de raad en ik vind dat wij ook u dank verschuldigd zijn. Ik wil u graag een ets en een bloemetje aanbieden.

(applaus)

Met de heer Lauxstermann vertrekt een all-round bestuurder uit onze raad. Wethouder van 1970 tot 1977 en daarna weer raadslid van 1982 tot heden. In totaal derhalve 11 jaar. Over uw periode als wethouder, mijnheer Lauxstermann, spreek ik nu niet. Dat heeft mijn voorganger in 1977 al gedaan. Ik heb u mogen meemaken in de afgelopen 4 jaar als fractievoorzitter en als lid van de commissie algemene zaken. De omstandigheid, dat u bovendien deel uitmaakt van de Tweede Kamer der Staten Generaal, bracht met zich dat met name in die commissie uw bijdragen aan de gedachtenvorming een extra dimensie hadden, doordat u goed op de hoogte was van hetgeen in Den Haag terzake van het lokale bestuur werd bedacht en 'uitgebroed'. Daarvoor onze dank. Ik hoop en vertrouw er op, mijnheer Lauxstermann, dat wij in de toekomst, als we in Den Haag een of andere deur moeilijk open kunnen krijgen, via u daar toch wat gemakkelijker toegang kunnen vinden. Ook u wil ik bijzonder hartelijk danken voor uw bijdrage in deze periode aan het raadswork.

(applaus)

Mevrouw Ploegmakers-Aarts is 16 jaar lid van deze gemeenteraad geweest. Voorwaar, niet gering. Vanaf 1970 ononderbroken, de traditie van haar vader voortzettend, die van 1937 tot 1966 deel van de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch heeft uitgemaakt. U hebt zich in al die jaren -dat kan niet anders, in zo'n lange periode- bijzonder intens met het raadswork bezig gehouden. In de loop der jaren hebt u eigenlijk aan alle vraagstukken aandacht besteed, maar vooral de vraagstukken op het gebied van volkshuisvesting en stadsvernieuwing hadden uw grote belangstelling. Ik denk met name ook aan de problemen van de binnenstad, zoals het een rechtgeaard binnenstadsbewoonster past. De vraagstukken, die hierbij aan de orde waren, hadden uw onverminderde aandacht, maar zoals ik al zei, door uw lange ervaring en uw grote interesse waren uw bijdragen ook op andere terreinen van beleid -zowel in diverse commissies als in uw fractie en in de raad- van grote betekenis. Het zal voor u wel vreemd zijn, na al die jaren niet meer naar de vergaderingen van de gemeenteraad te komen, maar het zij zo. Welbewust hebt u gezegd "er moet nu maar eens een punt achter worden gezet". Ik hoop dat u uw raadsperiode als een erg mooie en fijne tijd hebt beleefd. In ieder geval dank ik u hartelijk en wens ik u nog heel veel goede jaren toe. Gaarne bied ik u een ets en een bloemetje aan.

(applaus)

De heer Van Oost heeft bijna 20 jaar -dus om precies te zijn 19 jaar- in onze raad zitting gehad, zonder onderbreking en dat is niet gering. Ik heb laten samenvatten wat hij in die tijd voor de gemeente heeft betekend en ik heb ook op een rij laten zetten, wat hij daarnaast nog voor de gemeenschap heeft gedaan. Wat het openbaar bestuur betreft is hij van 1967 tot heden lid van de gemeenteraad geweest, alsmede van de diverse commissies. Van 1967 tot 1982 als fractievoorzitter; van 1968 tot 1986 lid van de Gewestraad en tevens lid van diverse commissies van de Gewestraad. U hebt namens de gemeente van 1983 tot heden deel uitgemaakt als hoofdingeland van het waterschap Maas- en Diezepolders. U bent van 1972 tot heden lid van de Provinciale Staten van Noord-Brabant en lid van diverse statencommissies. U hebt ook binnen uw partij in talrijke landelijke commissies zitting genomen: lid van de landelijke partijcommissie voor de ruimtelijke ordening t.b.v. de Tweede Kamer-fractie, lid van

de provinciale partijcommissie voor de ruimtelijke ordening en het milieu. Daarnaast bent u erg actief geweest -en u bent dat nóg- op het gebied van de volksgezondheid, onderwijs en cultuur. Lid en secretaris van het bestuur van de Stichting Maria Rupaan te Gennep in Limburg; een instituut waar zo'n 680 geestelijk gehandicapten wonen en waaraan ongeveer 800 medewerkers zijn verbonden. Ik weet hoe intens u zich bij dat instituut betrokken voelt en hoe hard u daarvoor werkt. Vanaf 1972 tot heden bent u lid en secretaris van het bestuur van de Stichting Sterken Helpen Zwakken in Gennep; deze stichting stimuleert en subsidieert researchwerk en kennis-overdracht t.b.v. kennis inzake zwakzinnigheid. Vanaf 1972 tot heden adviseur van het bestuur van de oudervereniging Maria Rupaan te Gennep. Van 1969 tot heden lid en plv. voorzitter van het bestuur van de Stichting Sint Innocentius te 's-Hertogenbosch; deze stichting beheert de Klimopschool voor buitengewoon lager onderwijs. Vanaf 1982 tot heden lid van het bestuur van de openbare bibliotheek.

Daarnaast -het is bijna ongelooflijk dat u er de tijd voor hebt weten te vinden- bent u ook op kerkelijk gebied erg actief geweest. Van 1958 tot 1967 lid van de Kerkeraad van de Nederlands Hervormde Gemeente in onze stad. Van 1958 tot 1967 lid van het College van Kerkvoogden van de Nederlands Hervormde Gemeente 's-Hertogenbosch. Van 1967 tot 1980 lid en voorzitter van het Provinciaal Kerkvoogdijcollege van de Nederlands Hervormde Kerkprovincie Noord-Brabant en Limburg. Van 1967 tot 1970 lid van de provinciale commissie van de Nederlands Hervormde Kerkprovincie Noord-Brabant en Limburg voor bezwaren en geschillen. Van 1981 tot heden lid en voorzitter van het Provinciaal College van Toezicht op het Beheer der Kerkelijke Goederen en Fondsen van ongeveer 12 hervormde gemeenten in West-Noord-Brabant.

Naast dit kerkelijk werk had u grote belangstelling voor natuur en landschap. Dit moge blijken uit uw lidmaatschap van het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Historische Vereniging, afdeling Den Bosch, van 1960 tot 1980. Van 1973 tot 1983 lid van het algemeen bestuur van de Stichting Het Noord-Brabants Landschap.

Ook op economisch terrein bent u, voor een deel ingevolge uw vroegere werkgever de Grontmij, maar ook op persoonlijke titel, van talrijke besturen lid geweest. Van de Industriële Kring van 's-Hertogenbosch en Omstreken; van de Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging; van de Stichting Vrienden van het Vliegveld Zuid-Limburg; van de Maatschappij voor Nijverheid en Handel.

Heel belangrijk is het werk dat u vanaf 1984 ter hand hebt genomen als voorzitter van het bestuur van de afdeling 's-Hertogenbosch van Veilig Verkeer Nederland. U hebt deze zaak helemaal uit 'het slop' getrokken en wij kunnen constateren dat het momenteel een zeer actieve organisatie is.

Er zijn nog andere dingen. Als u nog wat tijd over had, was u lid en voorzitter van het bestuur van de toenmalige schaakvereniging De Hertogstad, gedurende 8 jaar. Van 1977 tot 1981 lid van de oudercommissie van de Rijksscholengemeenschap alhier. Van 1955 tot 1960, op verzoek van de kinderrechter, toezien gezinsvoogd. Van 1984 tot heden lid van de ledenraad van de landelijke Vereniging Eigen Huis in Amersfoort. Van 1977 tot heden lid van de Nederlandse Centrale voor Hoger Personeel en mede oprichter van een Grontmij-afdeling van de N.C.A.P.

Dit is, mijnheer Van Oost, een enorme opsomming en een wat dorre opsomming, maar wij, die u hebben mogen meemaken in de gemeenteraad, de gewestraad en de diverse commissies, weten dat u het allemaal met grote ijver en met grote inzet hebt gedaan. Natuurlijk hebt u het mede gedaan omdat u het leuk vindt, want u zit graag in besturen, u bestuurt graag mee, u praat graag mee over zaken, maar niettemin hebt u het dan toch maar gedaan! U hebt het al die tijd gedaan met een enorm doorzettingsvermogen, met een enorme wilskracht, dikwijls ook met betrekking tot heel moeilijke zaken. Ik ken van nabij de problematiek van Maria Rupaan, dus ik weet welke zorgen daar voor een bestuurslid aan zijn verbonden. Ook in de raad bent u er altijd bij geweest en hebt u in die bijna 20 jaar uw beste krachten gegeven. Ik vind dat wij u daarvoor bijzonder veel dank zijn verschuldigd. Het verheugt mij dan ook buitengewoon, u te kunnen mededelen dat uw verdiensten op alle genoemde terreinen ook tot andere niveaus zijn doorgedrongen. Het heeft

Hare Majesteit de Koningin behaagd, u te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Ik wil u de daarbij behorende onderscheiding thans gaarne opspelden.

(applaus)

De heer LAUXSTERMANN: Ik wil dit keer, met uw goedvinden, niet beginnen met "Mijnheer de voorzitter" maar met "Jan". De voorzitter heeft zojuist al het een en ander -om een 'understatement' te gebruiken- gezegd. Hij heeft je met name buitengewoon prijzend toegesproken en ik sluit me daarbij uiteraard graag aan. In de wandelgangen van het college is de afspraak gemaakt dat jij vanavond namens de 8 raadsleden, die hier thans voor het laatst zijn, het woord zult voeren en dat moet je zeker alsnog doen, maar ik heb met de voorzitter afgesproken dat ik eerst nog iets mag zeggen.

Dat is ook wel redelijk, want een stukje van jouw onderscheiding straalt op ons af. Dat betekent natuurlijk niet, dat je die onderscheiding niet persoonlijk zou hebben verdiend. Jan, namens de fractie van de VVD van harte gefeliciteerd!

Ik heb bij mijn weten nog nooit voor de gehele raad gesproken. Dat recht matig ik me dan op de valreep maar een keer aan, wetende dat de collega's van de overige fracties desgevraagd wel met deze mandatering zouden willen instemmen. We hebben eerder vanavond over spreekijdverdeling gesproken. Ik zal me onthouden van een opsomming van al je verdiensten, maar 19 jaar is niet niets, los van alle andere dingen die je 'op je geweten hebt'. Van die 19 jaar heb ik er 11 mogen meemaken -bestaande uit een periode van 7 en een periode van 4 jaar- en vóór die tijd kende ik je als voorzitter van de afdeling en als bestuurder van de Kamercentrale. We kennen elkaar dus al enige tijd, waarin de zaken niet altijd vlekkeloos zijn verlopen. Alles bijeen genomen heb ik grote waardering voor je, hetgeen ook geldt voor de collega's en vrienden in de VVD-fractie. Dat heeft de toekomstige romp-fractie ook al uitgedrukt middels aanbieding van de fles, die vóór je staat en iets bevat dat ongezonder maar wel lekker is. In het kader van die waardering is het des te verheugender dat ook anderen in jouw vreugde mogen delen.

Op de tribune is zojuist To van Oost verschenen, met de kinderen en de schoonkinderen. To heeft in haar leven het een en ander met de VVD moeten meemaken. Over Jan oordeel ik in dit verband niet; ik beperk me tot de zaken waarover ik een oordeel mág geven. De 'club' vergaderde nogal eens in haar kamer, dronk haar koffie, haar bier, haar jenever -of die van Jan- en haar wijn, beroofde haar van haar nachtrust; kortom, ze heeft het geweten dat Jan in de VVD en in de raad zat. To, wij -en dat geldt ook weer voor de gehele fractie- waarderen dat en daarom hebben we bloemen voor je meegebracht. Ook jij, To, en de kinderen van harte gefeliciteerd!

(applaus)

De heer wethouder VAN DEN EERENBEEMT: Mijnheer de voorzitter. Dames en heren, leden van de raad. In de eerste plaats wil ik de heer Van Oost van harte feliciteren met zijn Koninklijke onderscheiding. Ik ben er voor hem erg blij om. Wat mij vandaag overkomt -afscheid nemen als wethouder van Den Bosch- is iets dat je niet zo gemakkelijk ondergaat. Den Bosch, een stad van 800 jaar oud, bruisend en vitaal; zelfs ooit de grootste stad van Nederland. Thans een middelgrote stad, met de problemen van een centrumstad en nog vele andere problemen, waarvan de kwestie van de werkgelegenheid zeker niet de minste is. Een stad met bijna 90.000 Bosschenaren; altijd nog meer dan er in de Diaspora wonen. Bosschenaren, goede en slechte, maar de goede Bosschenaren zijn beslist veel groter in aantal. Den Bosch, een stad met een schaal die nog te overzien is, zodat je weet waar straten liggen als er namen worden genoemd, terwijl je vaak ook nog weet waar zich de 'even' en de 'oneven' kant van de huisnummers bevindt. In géén andere stad is het wethouderschap zo boeiend en uitdagend als

in 's-Hertogenbosch, zeker als je het geluk hebt dat ruimtelijke ordening en stadsontwikkeling tot je portefeuille behoren, waarmee je alle functies die hun plaats zoeken en alle plekken waar iets moet gebeuren in het vizier hebt. U kunt hieruit afleiden dat ik geen afscheid neem omdat ik er geen zin meer in zou hebben of omdat ik geen ambitie meer heb. Het was voor mij nog uitdagend genoeg om door te gaan en de ambitie was er zeker ook nog wel. Desondanks heb ik er voor gekozen, niet door te gaan als wethouder. Wellicht heeft het er mee te maken dat ik -zij het voor minder dan 50%- Fries bloed heb. Het heeft -denk ik- ook iets te maken met zelfrespect en met het feit, dat ik mezelf nog jong genoeg vind om een nieuwe uitdaging op te zoeken.

Het doet wel pijn, vandaag en het zou erg slecht zijn als het geen pijn deed. Aan die pijn -die goede pijn- zal de stadspanning mij hopelijk heel erg lang herinneren. Het is geen zalf voor de pijn, maar iets geheel anders. Je krijgt daarmee een belangrijke herinnering mee voor je verdere leven, een herinnering aan het werk als wethouder in Den Bosch. Die herinnering zal, mede dankzij de penning, heel erg lang en heel positief blijven.

Op 29 april a.s. ben ik raadslid; ik ben het nu trouwens ook, maar dan ben ik geen wethouder meer. In de discussie over organisatie-ontwikkeling en het bestuurlijke deel daarvan komt nadrukkelijk tot uitdrukking dat het nodig is, dat het college van burgemeester en wethouders wat dichterbij de raad 'kruipt'. Welnu, dichterbij dan ik het ga doen is vrijwel niet mogelijk. Het heeft voor mij één nadeel en dat weet ik uit ervaring. Ik heb een aantal jaren in deze raad op de stoelen van raadsleden gezeten en die waren net te ondiep en net te laag. Achter de collegetafel had ik het voordeel op een 'oude' raadsstoel te zitten, die toch wat comfortabeler is, zeker als de raadsvergaderingen lang duren. Het ongemak, dat ik nu weer tegemoet ga, wil ik graag accepteren; ik zal zo nu en dan wel eens een extra rondje gaan lopen.

Ik heb in de twee commissies, waarvan ik voorzitter mocht zijn, in mijn slotwoord al gezegd dat van het werk met name het samenwerken in commissieverband een grote aantrekkingskracht op mij had. Ik denk dat het werk in commissies, in welke samenstelling en met welke portefeuille dan ook, altijd boeiend en interessant zal blijven. De beïnvloeding van het beleid die daar aanwezig kan zijn en de mogelijkheden om in goed overleg, door middel van discussie en onderhandelingen de beste oplossing te vinden blijven een belangrijk spel en een goede zaak.

Wethouders in Den Bosch verkeren in de prettige en goede positie, dat zij in hun werk worden ondersteund door vele zeer deskundige medewerkers op allerlei niveaus. Ik heb in de beginperiode meegemaakt dat men nog 'u' tegen elkaar zei; dat is nu gelukkig anders. Dit is op zich niet zo'n belangrijk feit, maar het is wel tekenend voor de verandering in de sfeer en in de onderlinge verhoudingen tussen medewerkers en wethouders; een veranderingsproces dat misschien toch iets te maken heeft met de noodzaak die wij hebben onderkend, om in onze organisatie veranderingen op gang te brengen. Ik wil al die medewerkers -ik krijg gelukkig ook nog de kans om dit op een meer informele manier te doen- vanaf deze plek bijzonder hartelijk bedanken.

U, voorzitter, noemde zelf al het sportcentrum Maaspoort. Ik wil er ook zelf nog iets over zeggen. Het verheugt mij dat u hebt gezegd dat het resultaat van alle inspanningen -de weg waarlangs dit resultaat is bereikt, is iets anders- is dat in Den Bosch een fantastisch sportcentrum staat, erg goed bruikbaar voor sportverenigingen van allerlei aard uit Den Bosch en omgeving, erg goed geschikt voor allerlei soorten topsport en erg goed geschikt voor evenementen van andere aard. Het is een sportcentrum met grote kwaliteiten. Niet te ontkennen valt dat er een periode is geweest waarin de zaken anders zijn gelopen dan de bedoeling was. De samenwerking met het particulier initiatief verliep anders dan beide partijen wilden: kredietoverschrijding, te late en in het begin te weinig informatie. Ondanks de minder goede en zelfs slechte dingen die in de aanloopfase zijn gebeurd, mag er mijns inziens geen smet op het sportcentrum Maaspoort liggen. Laat het sportcentrum Maaspoort zijn eigen kwaliteit hebben en niet worden belast met die voorgeschiedenis.

Voorzitter, u hebt ook iets namens het college gezegd. Ik krijg gelukkig de kans daar vóór 29 april a.s. nog in de kring van het college terug te komen. In ieder geval heb ik een nadrukkelijke ervaring opgedaan bij het functioneren in het college, ook voor wat betreft het college zoals dat in de raadsvergaderingen functioneert: het was een sterk samenhangend en een enorm samenwerkend college.

Dames en heren, leden van de raad. Bijzonder hartelijk bedankt voor alle goede dingen die ik heb ondervonden; dank voor de samenwerking in welk contact of in welke formele dan wel informele situatie dan ook. Ook bijzonder bedankt voor de goede persoonlijke verhoudingen.

(applaus)

De heer VAN OOST: Mijnheer de voorzitter. Ik ben wat beduusd en wat verrast, alhoewel ik het wel vreemd vond dat deze week iemand van het gemeentehuis belde en naar mijn vrouw vroeg; dat begin ik nu te begrijpen. Bovendien bleek het voor mijn vrouw geen probleem te zijn, hier vanavond naartoe te komen en daar wist ik ook niets van. In het verleden heb ik twee keer mijn medewerking verleend met betrekking tot het doen uitreiken van een onderscheiding aan iemand en ik moet zeggen dat ik er altijd wat relativerend over heb gedacht, zo in de geest van 'waarom hij of zij wel en hij of zij niet?'. Nu ik echter aan de beurt ben, vind ik het toch geweldig en heb ik van dat probleem niet meer zoveel last. Dat zal 'm wel zitten in de eergevoeligheid van de mens en dus ook van mij; een discutabele eigenschap, maar dat is nu eenmaal zo. Mijn dank gaat in de eerste plaats uit naar u, voorzitter, die mij de onderscheiding uitreikte en naar diegenen die er hun bijdragen aan hebben geleverd. U weet namelijk méér dan u eigenlijk zou kunnen weten. Slechts een paar gegevens klopten niet helemaal; ik weet overigens niet meer welke dat waren. Mijn grootste dank gaat natuurlijk uit naar Hare Majesteit de Koningin. Als ik in het verleden als toehoorder bij het uitreiken van onderscheidingen aanwezig was, hoorde ik vaak dat de betrokkenen degene, die de onderscheiding uitreikte -dat bent u in dit geval, voorzitter-, vroegen hun dank over te brengen aan Hare Majesteit de Koningin. Ik vroeg me dan altijd af waarom men dat zélf niet deed, maar ik vermoed dat het wel zo zal horen, dus vraag ik het u ook maar.

Ik weet niet of ik de onderscheiding heb verdiend, maar dat is natuurlijk de stereotype reactie van velen die zo'n onderscheiding krijgen. Misschien is dit ook een stukje valse bescheidenheid. U hebt een aantal zaken opgenoemd en ik denk dat niet alleen het raadswerk ten grondslag heeft gelegen aan het besluit tot uitreiking van de onderscheiding, maar ik wil mijn woorden nu toch maar even op dat raadswerk toespitsen. Dat raadswerk heeft mij erg veel tijd gekost, want als je het goed wilt doen zijn er aan het werk geen grenzen; er is altijd wel iets te doen. Als je dan ook nog een inspannende werkkring hebt ten behoeve van je levensonderhoud, is er beslist geen enkel moment van verveling, laat staan dat je nog tijd voor vrijetijds-activiteiten over zou hebben. Bergé heeft eens tegen mij gezegd dat ik roofofbouw pleegde op mijn gezondheid. Dat heb ik natuurlijk ontkend, maar in m'n hart dacht ik dat hij wel een beetje gelijk had; ik kon alleen niet meer terug.

Als je een onderscheiding als de onderhavige al verdiend hebt, heb je dat natuurlijk niet helemaal alleen gedaan. Je hebt dat enerzijds aan je eigen inzet te danken, maar anderzijds ook aan die van je omgeving: de mensen die je steunden, hielpen en accepteerden in alle eerlijkheid en oprechtheid. Dat kunnen zeer vele personen zijn die ik dan ook niet allemaal kan opsommen. Ik wil mij dan ook beperken tot mijn vrouw en mijn gezin. Zij hebben mij met een minimum aan klachten -al kan ik niet zeggen dat er nooit klachten waren- en met een maximum aan tolerantie in de gelegenheid gesteld datgene te doen wat ik meende te moeten doen. Mijn gezin werd vaak met mijn afwezigheid geconfronteerd, voor wat de gemeenteraad betreft vooral in de avonduren. Ik wil mijn vrouw en mijn gezin daar vanaf deze plaats dan ook nog eens voor bedanken. Dit voor wat betreft mijn persoonlijk verhaal.

Men heeft mij gevraagd, dank in uw richting uit te spreken namens alle acht raadsleden, die de raad gaan verlaten en hier nu voor het laatst aanwezig zijn. Ik wil dat bij dezen gaarne doen, door in de eerste plaats en met name u te danken voor uw persoonlijk woord, gericht tot elk van de scheidende raadsleden. Ik dank ook de diensten en afdelingen alsmede alle ambtenaren die ons al die jaren, gevraagd en ongevraagd, met raad en daad terzijde stonden voor het veelomvattende en vaak ook ingewikkelde werk, dat met zeer veel papier gepaard ging, in het belang van onze goede stad 's-Hertogenbosch. Met name dank ik ook het college en de collega-raadsleden, alsmede de bode's met hun niet aflatende zorg voor de inwendige mens: koffie en soms ook iets anders. Voorts dank ik de lokale pers voor de aandacht, die in voorkomende gevallen aan elk van ons werd gegeven. Namens alle acht raadsleden spreek ik ook mijn erkentelijkheid uit voor het stoffelijke blijk van waardering waarmee u uw dankwoord onderstreepte.

Ik denk dat alle acht scheidende raadsleden met enige weemoed afscheid nemen van het werk, waarbij ieder op zijn of haar manier zo betrokken was geraakt, ook al omdat je dit werk doet voor mensen, al is het dan zo dat de oorzaak van het vertrek voor ieder van ons misschien wat verschillend is.

Tot slot wil ik -ik doe dat ongevraagd namens de gehele raad- de heer Van den Eerenbeemt van harte feliciteren met zijn stadspenning. De heer Lauxstermann, die namens de fractie het woord tot mij en mijn vrouw richtte, wil ik van harte bedanken voor zijn woorden.

Thans wil ik gaarne nog een aantal dingen op persoonlijke titel tot u zeggen. Ik ben bijna 19 jaar raadslid geweest en dat is niet niks. Ik kwam in 1967 tussentijds in de raad en ik denk dat ik in de afgelopen periode een sterke ontwikkeling in het openbaar bestuur heb meegemaakt, in die zin dat het besturen intensiever werd, met meer problemen, meer stukken, meer rapporten, met een begin van inspraak van burgers en belanghebbenden en soms ook van belangstellenden. Ook heb ik het goed op gang komen van het in 1962 gestarte Stadsgewest, waarvan ik ongeveer 18 jaar lid ben geweest, meegemaakt. Het takenpakket is in die jaren veel breder geworden, de bemoeienis van de raadsleden met de zaken werd intensiever, zowel in de breedte als ook in de diepte.

Ik heb in die jaren hoogtepunten en dieptepunten meegemaakt; hoe kan het ook anders? Enkele daarvan wil ik hier memoreren. Ik begin maar met de dieptepunten, dan kunnen we die weer snel vergeten. Als gevoelige dieptepunten voor mij moet ik noemen: de collegevorming in 1978, alsmede die in 1982; voorts de slepende zaak met Brabants Vastgoed. Als voor mij opvallende hoogtepunten heb ik -naast de jaarlijkse begrotingsbehandeling, met name tot voor enkele jaren- de collegevorming in 1970, 1971 en 1974 ervaren. Ik kreeg daarbij in 1970 zo maar een wethouderspost aangeboden, omdat we van één zetel naar drie zetels gingen en ik kennelijk een redelijk vertrouwen had gekregen.

In 1971 was er een feit dat ik ook nooit zal vergeten, namelijk dat ik de kans kreeg uit de drie kandidaten van het zgn. PAK -PvdA, PSP, PPR en D'66- diegene te kiezen die ons het beste uitkwam.

Een hoogtepunt voor mij was destijds het feit dat ik, nog maar amper één jaar in de raad zittende, een rapport te behandelen kreeg over het al of niet dempen van de Binnendieze. U moet zich voorstellen dat ik daar net een jaar zat, helemaal alleen, nog als puur technicus met veel begrip voor een goede besteding van de beschikbare geldmiddelen. Uit het rapport van gemeentewerken bleek dat de restauratie van de Binnendieze -exclusief de woningen die boven op de muren stonden- toen al f 25 miljoen zou moeten kosten. Dat geld hadden we niet, er was ook geen cent subsidie te krijgen, omdat er toen doodeenvoudig voor dat soort zaken geen regelingen bestonden. Er was dus naar mijn oordeel maar één keus en ik zag zelfs kans om met mijn betoog -waarvoor ik veel werk had verzet- bijna de gehele KVP-fractie mee over de streep te trekken. Je houdt het niet voor mogelijk! Achteraf is deze zaak echter niet meer als hoogtepunt te beschouwen, want een gedeelte van mijn achterban bleek het toch niet helemaal met mij eens te zijn. Dat had ik toen nog niet afgecheckt; tegenwoordig doe je dat van tevoren. Bovendien was er later wél subsidie van het rijk te ver-

krijgen en u weet allemaal hoe het -gelukkig- verder is gegaan.

Ik heb ook veel plezier gehad, soms stil alleen voor mezelf, door al of niet geslaagde interrupties van mijzelf of van anderen. Dat werkt wat relativerend en dat is altijd goed, zeker voor politici en bestuurders. Al dat zwart-wit-gedoe en dat overdreven en te sterk dogmatisch gedoe moet je eens een keer doorbreken.

In de tussentijd heb ik vele mensen zien gaan en komen: drie burgemeesters, drie directeurs van gemeentewerken, drie secretarissen en twintig wethouders. De raadsleden heb ik maar niet geteld.

Van de week schoot mij door het hoofd dat ik u ook nog twee zaken na laat, die bestuurlijk van geen enkele betekenis zijn. Allereerst heb ik, toen ik zelf nog rookte, voorgesteld niet meer te roken vóór de pauze. Ik constateer dat u wat dat betreft de touwtjes wat strakker moet aanhalen, want het verwatert. In de tweede plaats is er de opstelling van de beide tafels in het midden van de raadsaal, die vroeger achter elkaar stonden, gericht naar de colleegetafel. Daar heb ik nog met de toenmalige fractievoorzitter de heer Van den Eerenbeemt achter gezeten. Wij keken het college recht in de ogen en dat was prettig, maar wij voelden de hete adem van de PvdA in de nek. Gelukkig werd vanaf de tribune niet met rotte eieren gegooid, want dan zouden we ons geen raad hebben geweten. Ik heb het idee dat de huidige opstelling nog steeds bevredigend is. Ik zou nu nog iets in de richting van verschillende personen in deze raad willen zeggen en wel op de volgende wijze.

Uit de eerste bundel van een zeer onbekende Franse dichter, genaamd Jean Louis d'Est, welke bundel is getiteld "Poèmes Suprêmes dans Bois le Duc", is een gedicht door België heen naar Nederland gekomen. Dat gedicht moest worden vertaald door een Vlaming, een Belg dus. Ik heb de kwaliteit zelf nog verder geweld aangedaan door te trachten het voor deze gelegenheid aan te passen. Het gedicht luidt als volgt:

"Ik kom toevallig in 1967, in de Bossche gemeenteraad,
Eigenlijk wist ik mij, toen in het geheel geen raad,
Waarom al dat gedoe daar, en al dat lange gepraat?
En ik was er zo alleen, ik had er helemaal geen maat.

Ik zit dan in 1970, een jaar of drie, al weer in de raad,
Dan krijg ik er mensen bij, één en ja nog één maat,
En de grootste fractie, vroeg mij zelfs om raad,
Maar het is dan toch moeilijk, hoe je daar tegenover staat.

Omdat er dan toch een deur, naar het college open gaat,
Als je zelf dan niet wilt, schuif je naar voren je beste kandidaat,
Een nieuwe taak ook voor mij, coördinerend werken en niet separaat,
Een zorg vooral en voortdurend, dat je regelmatig met elkaar praat.

Ik zat in 1974 weer wat langer, en toen zelfs met zes in de raad,
Ik begin steeds meer te snappen, van al dat vele en lange gepraat,
We trekken immers ook weer mee, aan de bestuurlijke draad,
En men begon mij ook steeds beter te kennen, hier in Den Bosch op straat.

Ik was inmiddels in 1978, goed ingevoerd in het werk in de raad,
Maar toen verloor ik plots, één en zelfs nog één maat,
Men betrok ons plots niet meer, bij het nieuwe coalitie-beraad,
Het CDA was in kennelijke staat, en alleen nog bij de PvdA gebaat.

Over de voorzitter van de raad:

U, voorzitter, u bent hier eigenlijk, in dit circus de enige magistraat,
Die hier vooral orde schept, en handhaaft hier in de raad,
En zorgt dat ieder zijn beurt krijgt, en tenslotte dat ieder de deur uitgaat,
En nog redelijk op tijd naar huis kan, of wat onopvallend de kroeg in gaat.

Maar voorzitter, met die van de PvdA, stijgt ook uw invloed, inderdaad,
Met name als de stemming staakt, tijdens het nieuwe collegeberaad,
U zult voortaan alles moeten doen, met nog meer prudentie, anders wordt het
delicaat,
Zodat er zeker toch geen verwarring, naar binnen en naar buiten ontstaat.

Over de secretaris van de raad:

Er valt ook nog wat te zeggen, over ons goede secretariaat,
Je zou haast zeggen een soort prelaat, of daarvan iets van een duplicaat,
Dat zorgt dat ieder lid alles krijgt, een enkele keer soms wel eens wat laat,
Maar toch altijd nog zo tijdig, dat het nog niet rijp is voor het antiquariaat.

Over de ambtenaren:

Ambtenaren zijn onmisbare toeverlaten, dat je dat als raadslid goed blijken laat,
Ik weet het zelf immers zo goed, ik was vroeger een tijd bij de waterstaat,
Veel dank zijn wij u ook schuldig, omdat u in de steek ons nimmer laat,
Veel stukken en informatie op tijd, ik denk wel eens dat u ook veel in uw hoofd
opslaat.

En wat kan het schelen dat u, de beslissingen reeds neemt in geheim beraad,
Als u het nemen van de formele besluiten, maar aan de gekozen bestuurders overlaat,
Zo, nu hoort u eens dat wij al lang weten, hoe het hier nu werkelijk wel gaat,
Trouwens, als het gaat zoals gepland, dan krijgt u nog veel meer mandaat.

Over de bodes:

Ook veel dank aan alle bodes, in aantal zelfs meer dan twee in het kwadraat,
Ze zorgen steeds voor veel koffie, en soms voor wat op één pootje staat,
Op zich geweldig, maar ik vind de koffie hier voor mijn maag te kwaad,
Daarom geven zij mij speciaal wat water, dat is zuiverder tot op de draad.

Over D'66 of D66:

D'66 weet niet waar hij zijn punt, en ook niet zijn komma laat,
Met uitroptekens en vraagtekens, weet hij echter steeds zeker raad,
En juridisch-bestuurlijk, nou, lijkt het net of hij iedereen verslaat,
Hij wordt trouwens uniek hier, hij is nu eindelijk "helemaal de enige alleen" in
deze raad.

Over Bosch Belang - Louis Neefs:

Louis Neefs, die niet meer vóór, maar nu al ín het Casino staat,
Nou wat kan die man er van, in en soms ook buiten deze raad,
Vaak boeiend om naar hem te luisteren, naar zijn origineel gepraat,
Alleen weet ik niet precies altijd, waar hij dan wel henen gaat.

Over Erik de Rooij - PSP:

En nu Erik onze pacifist, met veel vragen, soms lijkt hij wel wat obstinaat,
Hij wil het fijne weten van de kous, en van de dikbillen de naad,
Maar ik blijf toch bij biefstuk van de haas, en lekkere karbonaad,
Want Ploeg, ja Ploeg zal straks wel zeggen, waar het rijk dan wel achter staat.

Over Knillis:

Van Knillis zeggen we: een goed initiatief, Bossche Kringen daarin de Korte
Waterstraat,
Maar waarom hier bijna alleen maar opwinding, als het over de oude stadskern gaat?
En waarom per se openbaarheid als dat, het gemeentelijk belang zo duidelijk schaadt?
En waarom moet nu elke eigentijdse inpassing, worden veroordeeld als een gruwel-
daad?

Over parkeren en Van der Vall en Kagie:

Als Van der Vall eens een enkele keer, tot het bespreken van het parkeren overgaat, Dan zegt Kagie altijd voor zijn beurt, "dat het hem geheel ontgaat", Maar ach weet hij nog veel, waar hij precies nu eigenlijk wel staat? Ach, een jong hondje dat niet bijt, soms eens wat blaft, als hij praat.

Over Wijnhoven van Knillis eerst, nu PvdA:

Ons raadslid Wijnhoven, daarvan dacht ik, dat is een politicus met ruggegraat, Hij verliet al eens eerder deze raad, omdat hij niet meer achter Knillis staat, Hij miste ons echter zo, dat hij verschoot, van kleur ook onder zijn gewaad, En nu is hij elders inzetbaar, op het ogenblik als sociaal-democraat.

De afstand is nu wel groter geworden, van hem tot de tafel die daar staat, Het gerucht gaat dat hem dat wat vergaat, maar misschien is dat maar praat, Als het wel waar is Herman, je had dat kunnen weten allang en bij voorbaat, Daarom bleef ik dan ook maar steeds, op dezelfde plaats bij de VVD in deze raad.

Over Van Zijl en commissie Ruimtelijke Ordening:

Ik mis hier overigens uit de commissie R.O., iemand die vroeger zat in deze raad, Die lange met die korte naam, het was een sociaal-democraat, Van Zijl, ook dus rood, misschien wel als een tomaat, Maar toch vóór de boeren, als het over het Buitengebied hier gaat.

Over Theo Strijers van de PvdA:

En Theo Strijers krijgt van zijn fractie, als hij jarig is een rekenautomaat, Zodat hij over vier jaar voor zijn eigen mensen, wat meer commissie-zetels overlaat, Dat belooft nog wat als hij in Financiën, ook zo met de uitgaven en inkomsten om-
gaat,
Zou dat nou speciaal en typerend zijn, voor een sociaal-democraat?

Over Bierens van het CDA:

Stond ik vroeger met begrotingen vaak hier, daar waar nu uw spreker staat, En vroeg ik dan wat kritisch, hoe het met de financiën gaat, Krijgt het steeds van het CDA, die Bierens bijna altijd te kwaad, En telde inmiddels Verkuijlen, snel één voor één, elke ducaat.

En och erm, ik vroeg alleen maar, hoe het met de financiën staat, En zo ging dat bijna ieder jaar, opvallend en met zeer grote regelmaat, Zodat ik al snel van tevoren, mijn verhaal daarop maakte als een telepaat, En ik wist dus vrij zeker dat Bierens, er in zou stappen, met open ogen, in vol
ornaat.

Over Van Heumen, fractievoorzitter van het CDA:

CDA-fractievoorzitter Wim van Heumen, die komt veel, net zoveel als die gaat, Soms helemaal naar Australië, kijken hoe men daar tegen een balletje slaat, Roept steeds: "Beter en meer inzet", dat is zijn stereotype predikaat, "En zorg vooral, dat mijn naam in 's hemelsnaam niet naar de bliksem gaat".

Hij werkte als coach voor zijn hockey, zijn formule was daar weer wel probaat, Maar hier in de raad, daar komt hij toch nogal eens flink verlaat, Zo riep hij naar Bert Wijers, "Zorg dat je in Empel toch die Louis Neefs verslaat", Hij riep dat voor hem helaas, niet vroeg genoeg maar veel te laat.

Over Van Heumen en de apostelen:

En er is wellicht nog iets meer, dat Wimpie volledig ontgaat, Hij beseft nauwelijks nog, dat Petrus hem straks verlaat, Trouwens, waarom om die laatste brief, van Pauli aan de Oeteldonkers toch zo kwaad? Is het dan allemaal toch niet waar, wat er toch zo duidelijk in staat?

Nu wist ik niet van die brief, en dus ook van de prins geen kwaad,
Ik weet niet of ik hem verstuurde, maar dat deed er nu immers mijn maat,
Maar laten we wel zijn, het zit goed vast, en dat ondanks onze goede advocaat,
En wat zouden wij nu nog moeten verwachten, van een uitspraak van de Hoge Raad?

En ik hoop nu maar, dat we straks echt niet zitten op zwart zaad,
En dat niet alles zal zijn verloren, en dat al dat andere nog prettig verder gaat,
Anders vrees ik toch en helaas, dat vrijwel iedereen Den Bosch verlaat,
En hoe moet het dan allemaal verder, bijvoorbeeld met ons kernwinkel-apparaat?

Over Dona van de PvdA:

Maar nu komt dan die ander, Dona van naam, dat is de nieuwe leider en nogal kordaat,
Hij zegt meteen iedereen, waarop het -wat hem betreft- van nu af aan staat,
Hij smijt zomaar de VVD en heel de rest, voordat ze het zelf weten, naakt op straat,
Dat valt mij toch wel wat tegen, zelfs van deze sociaal-democraat.

Grijpt dan Dona op deze manier, hier naar het bestuurlijk primaat,
Het resultaat lijkt op Drees met wat Romme, maar dan in deze tijd, dus wat verlaat,
De stadsontwikkeling gaat nu misschien, ook wel op een totaal andere maat,
We houden hem goed in de gaten, om te zorgen dat hij de mensen nog vrijheid laat.

Over Verkuylen van het CDA:

Met Verkuylen had ik in het verleden, vele keren politieke samenpraat,
Met wederzijdse waardering eerst, met verschil van mening later, inderdaad,
Het begon in 1970, toen ik Herman in het college heb gepraat,
Dat was in die tijd dat Den Bosch 2000, voortdurend nog alarm slaat.

In 1971 sloten wij samen met het zgn. PAK, een soort van gemeentelijk concordaat,
Toen werd op mijn advies voor het eerst, op papier gezet hoe het allemaal verder
gaat,
Ik vergeet ook nooit, dat ik het was, die koos voor de juiste PAK-kandidaat,
Die Stemerding toch, hoe kon het, dat je dat zo maar aan mij overlaat?

Maar als dan in 1977 Wil van Rooy, Helder Heineken resoluut verlaat,
Blijkt één jaar later dat hij, plots, zo maar op de keien weer staat,
Met redenen, waarmee je echte vrienden, als regel zo maar niet achterlaat,
Dat wekt teleurstelling, wrevel, wrok, je, je voelt toch een beetje als verraad.

Ik moest daar weer even aan denken, als ik zie hoe het Ferd nu vergaat,
Alhoewel de oorzaken wel verschillen, het leidt beide tot hetzelfde resultaat,
Ik vraag me wel eens af, hoe het zou zijn verlopen, als Wil er niet zou zijn uit-
gepraat,
Maar Ferd, een incident op een heel leven, ik hoop dat er je nog veel goeds te
wachten staat.

Maar voor men mij nu toeroept, "ik heb bezwaar dat je een en ander overslaat",
Moet ik nog even terug naar Verkuylen, over wat die soms aan geld versmaadt,
Zoals met de Onroerend Goed-belasting, waar hij soms te weinig munt uit slaat,
En Vast Goed, of goed vast, warempel, hij doet niets meer goed, zo wordt hem aan-
gepraat.

En als je hem kritische vragen stelt, ook al doe je dat nog zo accuraat,
Hij tracht alles haarfijn te weerleggen, zeggende "de cirkel dat is ook geen exact
kwadraat",
Zo erg zelfs, dat er zijn die denken, "sprak ik nu echt zulke gekkenpraat?",
Hou maar vol bij je gelijk en dan krijg je dat ook wel, als hij beseft dat het
niet misstaat.

En dan die rechtszaak, je weet wel, tussen die éne en die andere advocaat,
Het loopt al zo verschrikkelijk lang, en het is wel duur, alleen al die goede raad,
Ik zei het zoëven al, pas maar op, straks zit geheel Den Bosch op zwart zaad,
Het is Vast nog niet Goed, wie wordt dan onze toeverlaat?

Over Van den Berg van het CDA (de rechtersvleugel Jo en Joke: Jojoke):

Nu dan wethouder Van den Berg, je weet wel, die van parkeren, waar hij zo graag
over praat,
Maar als dan ook nog Van der Vall begint, dan zie je hem denken, daar is hij weer,
die onverlaat,
Daar van die bakkerij op de hoek, vlakbij die parkeergarage in de Waterstraat,
Er is toch veel meer hier in de stad, dan alleen parkeren voor het kernwinkelappa-
raat?

Maar moet men, komende van buiten de stad, naar dat Bossche kernwinkelapparaat,
Vertrek dan zeer vroeg van huis, liefst al bij de eerste dageraad,
En ben je dan toch voor parkeren wat te laat, vraag dan naar Jo die over dat parke-
ren gaat,
Slaag je dan nóg niet, doe dan je beklag, bij Sjaakie van Den Hoek, je weet wel die
parkeerfanaat.

Dan heeft hij ook nog het milieu, en strijd tegen allerlei dingen zoals olie en
fosfaat,
Hij moet voortdurend vechten, tegen ieder die zo maar wat achterlaat,
Bij gifvondsten moet hij alles afvoeren, en dat moet ook nog alles separaat,
Het valt niet mee voor onze JO, het is niet alles zijde met brokaat.

Ja, Jo vecht echt voor een goed milieu, hij stelt zo gezegd krachtig daad,
Zo loopt hij dagelijks met Guus de Gifkikker, aangeliend door vrijwel iedere wijk
en iedere straat,
Om aan te tonen hoe het illegale storters vergaat, en aan het einde van de dag, ten
einde raad,
Smijt hij hem dan in zijn eigen garage, achter zijn huis, tot de volgende dageraad.

Over wethouder Van der Beek van de PvdA (Joke):

Onze vrouwelijke wethouder, bemoeit zich intensief met ons gehele apparaat,
Velen vragen zich in gemoede toch wel af, waar dat nu allemaal wel henen gaat,
Een nieuwe ontwikkeling is wel nodig, maar dan echt ook goed en geen surrogaat,
Terecht zijn er twijfels bij velen, niet alleen bij Claessen, die alternatieve
democraat.

Pas op, bestuur van deze stad, dat geldt ook voor de nieuwe gemeenteraad,
Verlies vooral niet het contact, met iedere burger in huis en op de straat,
Zodra straks ook nog de tribune, daar zo maar ledig staat,
Omdat geen sterveling meer belangstelling heeft voor hoe het hier dan verder gaat.

Zorg dat ze blijven komen alle mensen, die van de Markt, Muntel, Vliert en Paraad,
En niet moeten worden vervangen, door adviseurs voor alle burgers, een soort auto-
maat.

College, zij ook voorzichtig, met slordige delegatie en onduidelijk mandaat,
Bedenk ook, dat de voortdurende contrôle, behoort uitsluitend bij de gemeenteraad.

Over Tetteroo van de PvdA (de nog te benoemen wethouder):

Ik waardeer het zeer dat jij, Kees, de verleiding zo kranig weerstaat,
En vanavond hier bent voor ons, en niet voor de VNG naar Zweden gaat,
Ik had het trouwens niet genomen, ik zou dan bijna spreken van een misdaad,
Ook al is dan Zweden het socialistische land, dat zoveel bommen voor ons vele papier
afstaat.

Het nieuwe college, zo lees ik in de Bossche krant, is al paraat,
Er komt een nieuweling, geboren in het westen, een soort kaninefaat,
Joost mag weten wat die gaat doen, met zijn kennis en zijn politiek mandaat,
Teveel Onderwijs van Boven, geeft vaak een slechte leidraad,

"Ze zullen het wel merken in Den Bosch, overal in elke straat",
Zei Tetteroo, "dat hij er nu is, als derde sociaal-democraat",
Ik hoop dat hij het niet zo heeft bedoeld, zoals het er nu letterlijk zo dreigend staat,
Ze vinden dat hier in Den Bosch vast niet allen goed, zeker niet bij mij in de straat.

Over de Collegevorming 1986:

De vorige ronde was het 3 CDA en 2 PvdA, met leider Van Heumen als pseudo-diplomaat,
Nu is het 3 PvdA en 2 CDA, ook zonder VVD, met leider Dona als een soort heil-soldaat,
Het lijkt wel iets op elkaar in spiegelbeeld, dat is ook een soort van plagiaat,
Of soms voor CDA een sigaar uit eigen doos, zo gezegd de sigaar van eigen fabrikaat.

Democratisch gezien verdient, deze oplossing bepaald geen gouden plaat,
Bovendien vrees ik bestuurlijk, toch al niet zo een goed klimaat,
Verwacht u dus van mij hier nu, voor democratische echtheid geen certificaat,
Ik zeg dat alles hier nog maar eens, en wel zonder ook maar iets van eigen baat.

En dan die spreektijdplanning, juist voor dát onderwerp, daar spreek ik toch van smaad,
Waarom PvdA en CDA elk 20 minuten, voor verklaring van hun heldendaad?
En de anderen slechts 15 minuten, om te zeggen wat er in hun omme gaat?
Ik vind dat democratisch bezien, in dit geval ver beneden de middelmaat.

Over de VVD-raadsleden:

U zult mij nu zeggen, dat u weinig hoorde van de leden van de VVD hier in deze raad,
Dat klopt bijna volledig, hoor, maar daar nemen wij misschien een andere gelegenheid voor te baat,
Bovendien alles wat niet goed daar gaat, komt onherroepelijk op ieders conduite-
staat,
En dat kan hem dan later worden ingewreven, desnoods met een liberaal preparaat.

Trouwens, gij coalitie-leden, bent ook niet vies, van hevige kritiek als het over de VVD-leden gaat,
Maar bij ons zijn ze niet zo bang, om te stunts als een politiek acrobaat,
En desnoods moet er eens een door de bocht, als hij eens een keer de plank mislaat,
Maar al met al, toch náár voor Den Bosch, alweer een college zonder een liberaal-democraat.

Over de Pers (dank):

Dank nog aan onze Pers die zoveel, en goed van ons via de krant verslaat,
En dank ook voor datgene dat u, als het minder fraai was, soms wel achterwege laat,
Ik denk wel eens hoe moet ik nu straks weten, hoe het hier bestuurlijk verder gaat?
Maar ik lees het wel, volg ze maar goed, al die leden en vooral het college van de nieuwe raad.

Over dubbel-functie raadslid en statenlid:

Ik moet u zeggen dat een dubbele functie, dus in de staten en tevens in de raad,
Kan leiden tot extra inspanningen en op tijd, voor overleg en waarschuwing met goed resultaat,
Zo voor de omlegging Zuidwillemsvaart, voor een oplossing zeer adequaat,
Zo ook voor een goede Zuidwesttangente, kun je dan zijn een goede toeverlaat.

Je zit er voor in de Staten, te zorgen dat het vooral provinciaal goed gaat,
Maar dat mag je niet beletten dat je, ook op belangen van eigen stek inpraat,
En daarom nu gaarne nog even een motie, van het achttal dat deze raad verlaat,
Om te voorkomen dat de Bib van het Genootschap, zo zeer onterecht naar elders gaat:

De raad van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen, nog net in de oude staat,
Spreekt zich als volgt uit voor de eerst volgende college-daad,
Vecht voor de Bib van het Genootschap, voor behoud van elke band en elke plaat,
Laat het hier in een mooi gebouw, dat in Noord-Brabants hoofdstad staat,
Bijvoorbeeld in de fraaie Citadel, dus beschermd tegen kogel en granaat,
Houdt ook alles hier voor het beste beheer, bij Pirenne beschermd tegen elke
cultuurpiraat,
En gaat over tot de orde van de dag, deze hoofdstedelijke gemeenteraad.

Voldoende ondersteund zijnde maakt de motie-Van Oost mede onderwerp van beraadslaging uit.

Over Van Oost zelf:

Zo zat ik inmiddels alweer, veel langer in de gemeenteraad,
En liep voor oriëntering door wijk en straat,
En men vroeg mij diverse keren, wat het nu allemaal wel baat,
Want men vond vele zaken daar op straat, geen vlees, geen vis en zelfs geen graat,

Ik ging toen teleurgesteld maar, weer terug naar mijn plekje in de raad,
Ik had nog zo gedacht dat ik wel wist, waarom het al zo lang zo gaat,
Ach, het heeft mij zeker rijker gemaakt, en zeker niet geschaad,
Al vraag je je wel regelmatig af, wat komt er op, van al dat zaad?

En ik zat inmiddels alweer, veel langer al in de raad,
Toen ik mij ineens realiseerde: ik heb er eigenlijk maar één echte maat,
Die zit steeds maar thuis en alleen, soms te lezen, soms aan de vaat,
Vaak alleen met kennissen en visite, soms ook alleen met naald en draad!

Ik zat toch al weer zo lang in de raad, en ik heb toen maar eens met mij zelf gepraat,
Ik ga ermee ophouden, met dat werk, met die vergaderingen van commissie en raad,
En ik besliste aldus en straks, voeg ik bij het woord ook de daad,
En u weet nu zeker en beslist, dat ik u dan voorgoed verlaat,

En dan zit ik morgen hier niet meer, ik zit dan niet meer in de raad,
Ik stuur dan ook niet meer mee, ik trek niet meer aan ook maar een enkele draad.
Ik wil dan eigenlijk ook niet eens meer weten waar het allemaal over gaat,
En dan, let op, ik denk dan, dat iedereen is, dan weer meteen je maat.

Ik ben dan voor goed en altijd, verdwenen uit uw kringen en uit deze raad,
Al deed ik het vele werk naar beste weten, deed ik met plezier hier mee aan de
samenpraat,

Ik weet nu al bijzonder goed, wat er allemaal tegenover staat,
Wat ik allemaal nu nog ga doen, zeg ik maar niet, dat is toch ook een beetje privaat

Maar als ik dan gezond blijf en later, nog eens praat met een politieke nazaat,
Om toch nog eens wat van het bestuur te horen, hoe het hier alles verder gaat,
Dan hoop ik toch nog eens te vernemen, dat er dan weer zit een college van 18 karaat
Waarbij dan ook de VVD weer, in het college is, en goed zijn mannetje staat.

Over sfeer hier in de raad:

Ik wil nog iets zeggen van de sfeer, het gaat hier soms hard en fel in deze raad,
Met soms harde en venijnige woorden, en let dan eens op de trekken op het gelaat,
Als je ook dán nog kunt relativiseren, zonder dat zulks neigt naar kattekwaad,
Dan zeg ik "je bent een goed bestuurder, en je houdt het lang vol in deze raad".

Over de bedoelingen en verontschuldiging:

Voor hen die nu na mijn verhaal zeggen: ik voel mij door dat geklets toch wel geschaad,
Ach, het was luim met een serieuze ondertoon, geloof mij: goed bedoeld en zeker niet kwaad,
Ik, van mijn kant, verwacht ook niet dat het maar iets helpt, dat het baat,
U gaat met zijn allen ook maar stug, en ook onverstoort verder hier in de raad.

Tot slot nog even voor allen die vertrekken:

Tot slot nog van de acht die van hier, vertrekken en zonder enig politiek legaat,
Christophe, och erm, hij zat nog slechts één termijn in deze raad,
Net als Louis van der Zande, maar die was nog loco als het gehele college van hier gaat,
En van Wil Zetz is het zeker bekend, hij moet meer op stap voor zijn zaak vroeg en laat.

En Herman moest teveel de raad verlaten, als er steeds zoveel in de Kamer te doen staat,
Voor Anneke is het de Philipstrek, naar het noorden die zij nu gewillig ondergaat,
En jammer voor Marious van St. Anna, daar uit de Vivaldistraat,
Van haar en van Riet Ploegmakers, weet ieder wat elkeen hier achterlaat.

Helemaal tot slot:

Ik hoop, beste mensen, dat u er iets van begreep, zoals ik het bedoelde; ik stop, het is al laat.

En ik weet, dat er om negen uur nu ook voor de partners het oude stadhuis open gaat,

Ik dank u allen nogmaals hier in de zaal, of u nu zit, loopt of staat,
Ik hoop dat ik u nog eens ontmoeten zal, hier in Den Bosch, al was het maar op straat.

Maar beste mensen, ik blijf nog, even in provinciale staten,
Daar gaan we dan over diverse zaken, nog uitvoerig verder praten.
Houdt u ons daar vanaf hier, toch maar zeer goed in de gaten,
Zodat we b.v. ook daar een oplossing, voor de Zuidwesttangent niet zullen loslaten.

) Ik dank u hartelijk.

(applaus)

De VOORZITTER: Ik ben van mening dat wij, als dank aan de heer Van Oost, de door hem ingediende motie met algemene stemmen zouden moeten aannemen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt de motie-Van Oost met algemene stemmen aanvaard.

De VOORZITTER: We gaan dan nu, zonder veel gedruis,
naar de zaal van het stadhuis,
en daar brengen wij dan blij een toast,
op de gezondheid van Van Oost!

Ik sluit de vergadering (21.21 uur).